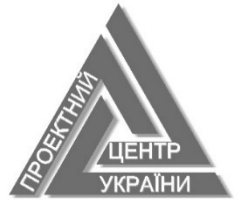

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ

08301, Київська обл., Бориспільський р-н, місто Бориспіль, вул. Ботанічна, буд.1/6,
тел. (067) 605-13-17, e-mail: pcucenter2023@gmail.com

Сертифікат: Серія АР № 017714

Замовник: Виконавчий комітет Боярської міської ради

Договір: № 22

ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ

НА ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ ІЗ КАДАСТРОВИМ НОМЕРОМ
3222483600:03:011:0008 БОЯРСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ ФАСТІВСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗВІТ

ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Директор

Юлія МЕЛЬНИЧЕНКО

Головний архітектор проєкту

Ольга НОВАК

КИЇВ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ 1. Зміст та основні цілі документу державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.	4
Розділ 2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.....	7
Розділ 3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу.	29
Розділ 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.	32
Розділ 5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи втручання таких зобов'язань під час підготовки документу державного планування.	34
Розділ 6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.	38
6.1 Оцінка ключових наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, у тому числі на різнострокові проміжки часу.....	38
6.2. Можливість негативних кумулятивних ефектів	42
6.3. Висновки з результатів оцінки.....	45
Розділ 7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування....	47
Розділ 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).....	52
Розділ 9. Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	54
Розділ 10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.	70
Розділ 11. Резюме нетехнічного характеру, розраховане на широку аудиторію.....	70
ДОДАТКИ	73

ВСТУП

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту державного планування виконується згідно вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Даний закон був розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон був розроблений з метою врегулювання відносин у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування.

Проведення стратегічної екологічної оцінки (далі CEO) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту державного планування, що передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку до проекту детального плану території на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району Київської області виконаний ТОВ «ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ» відповідно до договору № 22 від 18.08.2023 року, укладеного з Виконавчим комітетом Боярської міської ради.

Документ державного планування розроблений авторським колективом ТОВ «ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ» у складі:

Директор ТОВ «ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ»	Мельниченко Ю.А.
Начальник АПВ №2, ГІП	Вацьківська Н.І.
Головний архітектор проекту	Новак О.М.
Головний архітектор проектів	Марченко С. М.
Провідний інженер з охорони навколишнього середовища	Вдовиченко С.В.
Головний фахівець-інженер	Петюр А.В.

Розділ 1. Зміст та основні цілі документу державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Відповідно до Закону України від 17 червня 2020 р. № 711-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель, детальний план території може визначати функціональне призначення території, якщо на неї не затверджено комплексний план та/або генеральні плани.

Детальний план розробляється з метою визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності щодо: попереднього проведення інженерної підготовки та інженерного забезпечення території, створення транспортної інфраструктури, організації транспортного і пішохідного руху, розміщення місць паркування транспортних засобів, охорони та поліпшення стану навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки, комплексного благоустрою та озеленення, використання підземного простору тощо.

Склад та зміст детального плану визначається ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні». Рішення детального плану території мають відповідати вимогам ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування та забудова територій", а також широкого кола інших державних будівельних норм та державних стандартів України.

Завданнями детального плану території є:

- формування принципів планувальної організації забудови;
- встановлення червоних ліній та ліній регулювання забудови;
- виявлення та уточнення територіальних ресурсів для всіх видів функціонального використання території;
- визначення всіх планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними нормами та санітарно-гігієнічними нормами;
- визначення параметрів забудови окремих земельних ділянок;
- уточнення містобудівних умов та обмежень;
- обґрунтування потреб формування нових земельних ділянок та визначення їх цільового призначення, зображення існуючих земельних ділянок та їх функціонального використання;
- визначення потреб у підприємствах та установах обслуговування, місць їх розташування;
- забезпечення комплексності забудови території;
- визначення доцільності, обсягів, послідовності реконструкції забудови;
- створення належних умов охорони і використання об'єктів, що підлягають охороні відповідно до законодавства;
- визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності щодо: а) попереднього проведення інженерної підготовки та інженерного забезпечення території; б) створення транспортної інфраструктури, організації транспортного і пішохідного руху, розміщення місць паркування транспортних засобів; в) охорони та поліпшення стану навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки; г) комплексного благоустрою та озеленення.

Затверджений детальний план є основою для:

- розроблення проектів забудови транспортно-сервісних підприємств (автозаправки, будівлі сервісного обслуговування автомобілів та водіїв, автомийки, окремих земельних ділянок);

- розроблення проектів забудови адміністративно-побутових приміщень, складу, автостоянок, об'єктів комунального призначення;
- проектування мереж і споруд інженерно-транспортної інфраструктури та інженерного забезпечення території;
- відведення, вилучення земельних ділянок, встановлення та зміни їх цільового призначення, розміщення об'єктів будівництва, реконструкції забудови;
- визначення (уточнення) містобудівних умов та обмежень;
- проектування будинків і споруд різного призначення;
- проведення гідравлічних розрахунків інженерних мереж;
- проведення містобудівних розрахунків у разі інвестиційних намірів щодо забудови або зміни допустимого виду використання об'єкта нерухомого майна;
- розроблення схеми санітарного очищення і прибирання територій;
- розроблення проектів землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб.

Перелік графічних матеріалів детального плану території представлений:

1. Схема розташування земельної ділянки у планувальній структурі території територіальної громади;
2. План існуючого використання території та схема існуючих обмежень у використанні земель;
3. Проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель;
4. План функціонального зонування території;
5. Схема транспортної мобільності та інфраструктури;
6. Схема інженерного забезпечення території;
7. Схема інженерної підготовки, благоустрою території та вертикального планування;
8. Схема інженерно-технічних заходів цивільного захисту;
9. План червоних ліній;
10. Креслення поперечних профілів вулиць.

При розробленні детального плану території враховуються стратегії і програми економічного, екологічного, соціального розвитку, наявна чинна проектна документація, спеціалізовані схеми, проекти і програми, що діють на території проектування, в тому числі:

1) Екологічні програми (вибіркові):

Програма охорони навколишнього природного середовища Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки;

Програма контролю, утримання та розмноження домашніх і безпритульних тварин у Боярській міській територіальній громаді на 2021-2023 роки;

Цільова Програма розвитку цивільного захисту населення і територій Боярської міської територіальної громади від надзвичайних ситуацій на 2021-2023 роки;

Програму охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки;

Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Київська» на 2021-2025 роки;

Програми «Питна вода Київщини» на 2022-2026 роки;

2) Економічні програми (вибіркові):

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки;

Програма «Громадський бюджет Боярської міської територіальної громади на 2019-2023 роки»;

Програма проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок несільськогосподарського призначення на території Боярської міської територіальної громади, що підлягають продажу на 2021-2023 роки;

Комплексна програма розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2021-2023 роки «Дієвий аграрій – успішна громада»;

Програма будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів інфраструктури Київської області на 2021-2023 роки;

Програма відновлення Київщини до 2027 року;

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2023 рік;

Програма розвитку туризму Київської області на 2021-2023 роки.

3) Соціальні програми (вибіркові):

Програма розвитку та підтримки первинної медичної допомоги в Боярській міській територіальній громаді на 2021-2023 роки;

Міська комплексна Програма реалізації молодіжної політики на 2021-2023 роки;

Програма розвитку системи освіти Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки;

Програма відпочинку та оздоровлення дітей Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки;

Комплексна програма «Турбота» на 2021-2023 роки Боярської міської територіальної громади;

Програма зайнятості населення Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки;

Програма зайнятості населення на 2021-2023 роки Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки;

Програма зайнятості населення Київської області на 2021-2023 роки;

Київська обласна програма індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» до 2023 року;

Київська обласна програма «Здоров'я Київщини» на 2021-2023 роки;

Київська обласна цільова Програма «Турбота» на 2021-2025 роки.

На основі аналізу наявної містобудівної документації, детальним планом території на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району Київської області передбачається:

- здійснення функціонально-планувальної організації території для розміщення транспортно-сервісних підприємств та об'єктів, включаючи АЗС, будівлі сервісного обслуговування водіїв та автомобілів, автомийки, пункту технічного обслуговування;

- вдосконалення та розвиток інженерно-транспортної інфраструктури, включаючи планування проїздів, відкритих автостоянок для зберігання легкових та вантажних автомобілів;

- розміщення комунально-складських підприємств та об'єктів (адміністративно-побутові приміщення, склад, майданчиків для відпочинку персоналу, майданчиків для сміттєвих баків);

- розробка схем інженерної підготовки та забезпечення, плану червоних ліній, схеми організації руху легкових та вантажних автомобілів;

- реорганізація території з дотриманням планувальних обмежень від транспортно-сервісних підприємств та об'єктів, комунально-складських підприємств, транспортної та інженерної інфраструктури;
- проектування мереж та споруд інженерного призначення, включаючи свердловини технічного водопостачання, санітарного очищення території;
- створення зон зелених насаджень спеціального призначення навколо комунально-складських та транспортно-сервісних підприємств для захисту території від шуму, санітарного оздоровлення території.

4) Перелік врахованих положень наявних документів стратегічного планування:

- Стратегія розвитку Київської області на 2021-2027 роки. (рішення Київської обласної ради №858-35-VII від 22.06.2020 р. (зі змінами від 24.12.2020 № 048-01-VIII));
- «Схема планування території Київської області» виконана Державним підприємством «УкрНДПіцивільбуд» та затверджена рішенням Київської обласної ради № 114-05 VIII від 09 вересня 2021 року;
- Генеральний план поєднаний з детальним планом с. Княжичі Києво-Святошинського району Київської області;
- Обласна цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2018-2022 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 27.04.2018 №401-21-VII;

Розділ 2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Клімат та стан повітряного басейну

Згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія» село Княжичі розташоване в зоні лісостепу в межах першого Північно-Західного кліматичного району. Клімат району помірно континентальний з теплим і вологим літом та м'якою і хмарною зимою.

Характеристика окремих елементів клімату, які впливають на вибір планувальних рішень, наводиться за даними багаторічних спостережень метеостанції «Київ».

Таблиця 1. Характеристика окремих елементів клімату (м/с «Київ»)

Кліматичні характеристики	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
Середньомісячні t повітря	-4,7	-3,6	1,0	9,0	15,2	18,3	19,8	19,0	13,9	8,1	1,9	-2,5	8,0
Відносна вологість у %	83	79	74	66	62	68	69	68	74	77	84	85	74
Опади в мм	41	42	40	48	56	76	77	68	55	42	51	46	642
Наявність снігового покриву, дні	26	25	17	-	-	-	-	-	-	-	7	20	-
Переважаючий напрям вітру, його повторюваність, %	3,24	ПДС х 18	Пд Сх 17	Пн 16	Пн 17	Пн 19	3,20	Пн 21	3,24	3,21	3,21	3,21	-
Середня швидкість вітру, м/с	2,8	2,9	2,7	2,6	2,3	2,2	2,1	2,0	2,1	2,3	2,6	2,7	2,4

Загальна кількість хмарності, бали	7,7	7,4	6,9	6,4	5,6	5,5	5,3	4,8	5,4	6,1	8,0	8,2	6,4
Тривалість освітленості, год	10	11	13	15	17	18	18	16	14	12	11	9	14

Середня тривалість теплого періоду складає 176 днів.

Глибина промерзання ґрунту досягає 90 см.

Переважає напрямом вітру в зимовий період являються східні вітри, а в літній – північні. Середньорічна швидкість вітру складає 2,4 м/сек., взимку збільшується до 2,9 м/сек., влітку зменшується до 2,0 м/сек. Максимальна швидкість вітру (можлива): 17 м/с - кожний рік; 21-22 м/с – один раз в 5-10 років; 23-24 м/с – один раз в 15-20 років.

Вологість повітря в середньому за рік складає 74%. В теплий період року (квітень-жовтень) спостерігаються дні з відносною вологістю (68% і нижче). З листопада по березень спостерігаються дні з відносною вологістю 85% і більше. В цей період створюються дискомфортні умови.

Кількість опадів в місті за рік складає 642 мм. Максимальна висота снігового покриву може складати 75 см. Кількість днів з стійким сніговим покривом складає 95 днів. Особливі атмосферні явища, середня кількість днів за рік – (прояв): тумани 59 днів; заметілі 10 днів; грози 25 днів; град 2 днів; пилові бурі 2 днів.

Проблема зміни клімату у масштабах десятиків років і більше набула важливого наукового і прикладного значення. Потепління в наш час - не лише природний процес, бо відбувається у 10 разів швидше, ніж будь-коли. Все частіше науковці вживають термін "кліматична криза" замість "зміни клімату", щоб підкреслити серйозність цієї проблеми та потребу її вирішувати вже зараз. Кліматична криза - це надмірно стрімка зміна клімату "через" підвищення глобальної середньої температури.

В наш час, як свідчать експерти Всесвітньої метеорологічної організації (ВМО), на природні зміни і коливання клімату впливає антропогенна складова, яка обумовлюється розвитком науково - технічного прогресу. Згідно зі спостереженнями, середня глобальна температура на Землі вже зросла на 0,95 °C з 1880 року. Середня швидкість підвищення глобальної температури до. 1970 р. складала 0,05°C/10 років. В останні десятиліття вона подвоїлась. В цей час спостерігається (значна зміна одного з основних глобальних кліматоутворюючих факторів - склад атмосферного повітря, відбулося збільшення у селах вуглекислого газу на 25-30 %, метану - в два рази, окису азоту - на 10 % та інших домішок, які утворюють парниковий ефект.

Основними негативними наслідками зміни клімату є:

- так звані «хвилі тепла», які фіксують науковці протягом останніх десятиліть, - вони стають більш розповсюдженими у світі, тривають довше і стають більш екстремальними. збільшення посух та пилові бурі. Посушлива погода загрожує не лише лісовими пожежами, а й пиловими бурями. Коли сильний вітер розносить пил з розораних відкритих ділянок, він підіймає вгору суху землю та переносить її на десятки кілометрів. В результаті знижується родючість земель, а місцеві жителі страждають від респіраторних захворювань та поганої видимості на дорогах через пил та пісок.

- зміни в опадах - підвищення температури збільшує випаровування та спричиняє перерозподіл вологи. Як наслідок, в одних регіонах випаровується надмірна кількість вологи та посилюється посуха. В інших регіонах ця волога конденсується, і там частішають зливи та шторми, що викликає ризики затоплення.

- за останні 30 років середня річна температура в Україні вже зросла на 1 °C. Період від кінця 20-го століття і до сьогодні є найтеплішим за всю історію погодних спостережень в Україні (починаючи з 1890-х років). Усі сезони в Україні стали теплішими. Причому влітку зростає максимальна температура, тобто у цей сезон стає спекотніше, а взимку - тепліше.

При підвищенні середньої глобальної температури, частішими будуть екстремально. Високі температури, екстремально низькі - рідше. Хвилі тепла будуть тривалішими та частішими.

За даними Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського середня річна температура повітря в Київській області у 2020 році становить +10,5 °С, тоді як кліматична норма становить +7,4 °С тепла. Абсолютний максимум повітря +35,7 °С зафіксовано на станції Яготин, абсолютний мінімум повітря – (мінус) 10,7°С зафіксовано на станції Яготин.

Середня річна кількість опадів у 2020 році становила 542 мм, тоді як кліматична норма становить 586 міліметрів. Максимальна річна кількість опадів 657 мм була зафіксована на метеостанції Тетерів, максимальна кількість опадів за добу 62.6 мм була зафіксована на метеостанції Біла Церква.

Наведені дані свідчать про те, що зміну клімату в останні роки можна спостерігати також і на території Київської області. Як наслідок, посилилися посухи, змінилася водність річок та озер, з'явилися не характерні для Київської області екстремальні погодні явища.

Викиди парникових газів від стаціонарних джерел викидів у Київській області у 2020 році становили: вуглецю діоксид - 3,7 млн.т. (що складає 76,9 % відповідно до 2019 року); азоту (1) оксид - 114,5 т (що складає 62,2 % відповідно до 2019 року); метану - 104533 т (що складає 126,6 % відповідно до 2019 року).

Кліматичні зміни відбулися і по сезонах року. Весна, як правило, настає на 2 тижні раніше, ніж звичайно, тривалість її в середньому також збільшилася, але наростання тепла на її початку відбувається повільно, часто повертаються холоди та інтенсивні снігопади. За нею іде у більшості випадків жарке, з меншою за норму кількістю опадів літо. Однак у літній період збільшилася кількість меридіональних вторгнень холодного арктичного повітря, що спричиняє зростання інтенсивності таких явищ погоди, як шквали, сильні зливи, град. Але зважаючи на те, що ці явища носять, як правило, локальний характер, то часто метеостанціями не реєструються, або реєструються меншої інтенсивності, ніж в центральній частині цього явища. Потім приходить довга і, зазвичай, доволі тепла осінь. Далі настає коротша ніж раніше, дуже нестійка, як правило, тепліша за норму, з частими відлигами і різкими коливаннями температури повітря зима. На загальному підвищеному температурному фоні зими з температурами повітря близькими або дещо нижчими за норму вже сприймаються людьми, як щось надзвичайне. За багаторічними даними у регіоні спостерігається дуже широкий спектр небезпечних гідрометеорологічних явищ (НЯ) та стихійних метеорологічних явищ.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України 6 грудня 2017 № 878-р затверджено «План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року», одним з пунктів якого є схвалення Стратегії адаптації до зміни клімату України на період до 2030 року.

На виконання Монреальського протоколу щодо обмеження використання озоноруйнівних речовин (надалі – ОРР), підписаного Україною у вересні 1987 року, постановою Кабінету Міністрів України № 256 від 04.03.2004 затверджено Програму припинення виробництва та використання озоноруйнівних речовин на 2004-2030 роки. Програмою передбачена поступова заміна холодильного (та іншого) обладнання в сервісному обслуговуванні, де найбільше використовується ОРР.

Скорочення споживання природного газу через заміщення регіональними видами твердого палива та впровадження новітніх енергоефективних технологій спалювання палива та заходів з підвищення енергозбереження у сучасних умовах є необхідний та пріоритетний напрямок розвитку України. Пріоритетність напрямків, пов'язаних з використанням регіональних видів твердого палива, енергозбереженням та

енергоефективністю, в першу чергу, обумовлено економічними факторами, але кінцевим результатом їх впровадження буде ефективне скорочення викидів парникових газів. Політику адаптації та впровадження заходів скорочення антропогенних викидів парникових газів та збільшення їх поглинання необхідно здійснювати в наступних напрямках: розвиток дослідницьких програм; розвиток мереж спостереження; створення сприятливих умов для застосування чистих технологій в галузі електрики, опалення, транспорту.

Ключовим елементом в дослідженнях з питань зміни клімату є розробка інвентаризації парникових газів (далі – ПГ), яка визначає якісно та кількісно головні джерела та поглиначі ПГ. Цей елемент важливий у зв'язку з тим, що він є основою для наступного розвитку та уточнення методики оцінки джерел та поглиначів ПГ, а також забезпечує єдиний та безперервний механізм, який 22 дозволяє всім країнам, що підписали Рамкову Конвенцію про зміну клімату, оцінювати викиди ПГ та їх відносний внесок до глобальної зміни клімату. Більш того, постійно поновлюваний кадастр на національному та 59 міжнародному рівнях є основою для оцінки рентабельності та можливості проведення заходів щодо пом'якшення антропогенного впливу на клімат. Оцінки викидів з джерел та абсорбції поглиначами ПГ в Україні розраховано з допомогою Методичних вказівок по складанню кадастрів ПГ, розроблених Міжурядовою групою експертів по зміні клімату з тим, щоб результати досліджень були порівнюваними як по секторах, так і по країнах. Україна в цілому дотримувалась цих Методичних вказівок, за виключенням тих секторів, де були необхідні більш детальні дані або методики обчислень для головних джерел викидів. При розробленні національної системи інвентаризації викидів парникових газів розглядались такі п'ять категорій джерел та поглиначів ПГ: енергетичні системи (включаючи транспорт), промислові процеси, сільське господарство, лісове господарство та землекористування, відходи. В Україні в умовах нестабільної економіки та загостреної екологічної ситуації зміна клімату може мати серйозні наслідки. Результати наукових досліджень, проведених в останні роки, свідчать про те, що зміна клімату в Україні помітно впливає на сільське та лісове господарство, водні та прибережні ресурси. Висока вірогідність суттєвої зміни врожайності сільськогосподарських культур. У процесі потепління клімату на території України ймовірно буде проходити трансформація типів лісу, його видового складу, продуктивності та стабільності. У зв'язку з викладеним вище в найближчий час необхідно:

- прийняти заходи щодо оптимізації існуючої системи управління водними ресурсами;
- передбачити альтернативні шляхи покриття пікових навантажень в енергосистемі у зв'язку з можливим зниженням виробництва електроенергії каскадом Дніпровських ГЕС;
- розробити Національну програму розвитку сільського господарства України, яка буде включати пакет політичних, економічних та технічних заходів, комплексне здійснення яких дозволить запобігти негативним наслідкам зміни клімату для сільськогосподарського виробництва;
- розробити Національну програму берегозахисних заходів, що враховує найбільш несприятливі сценарії підвищення рівня моря;
- сприяти впровадженню технологічних, адміністративних, фінансових заходів для підтримки ведення лісового господарства в умовах клімату, що змінюється. Для вирішення проблем зменшення викидів ПГ та адаптації екосистем до зміни клімату, в першу чергу, необхідно вивчати, контролювати та прогнозувати ці зміни на майбутнє. Необхідно проводити глибокі системні дослідження та поширювати інформацію серед населення з метою ознайомлення з проблемою глобальної зміни клімату.

Озоновий шар — це повітряний шар у верхніх шарах атмосфери (стратосфері), що складається з особливої форми кисню — озону. Молекула озону складається з трьох атомів кисню. Озоновий шар починається на висотах близько 8 км над полюсами (чи 17 км над екватором) і сягає висоти приблизно 50 км. Однак щільність озону дуже низька, і якщо стиснути його до щільності, яку має повітря біля поверхні Землі, то товщина озонового шару не перевищить 3,5 мм. Озон утворюється, коли сонячне ультрафіолетове випромінювання бомбардує молекули кисню. Оскільки озоновий шар поглинає ультрафіолетове випромінювання, то його руйнування призведе до більш високих рівнів ультрафіолетового випромінювання на поверхні Землі. Це, у свою чергу, викличе збільшення випадків захворювання на рак шкіри. Іншим наслідком підвищеного рівня ультрафіолетового випромінювання стане розігрівання поверхні землі, а отже, зміна температурного режиму, режиму вітрів і дощів і підвищення рівня моря. Слід зазначити, що Україна, як Сторона Монреальського протоколу, на сьогоднішній день, повністю дотримується взятих на себе зобов'язань щодо обсягів імпорту/експорту та виробництва озоноруйнівних речовин, проводить державну політику та вживає заходів, спрямованих на скорочення негативного антропогенного впливу на озоновий шар. Міністерство екології вживає всіх можливих заходів для налагодження ефективної роботи системи ліцензування, квотування імпорту та експорту, а також в цілому контролю за обігом озоноруйнівних речовин. У цьому напрямку Міністерство екології та природних ресурсів України налагоджує міжвідомчий обмін інформацією з Міністерством економічного розвитку та торгівлі в ході ліцензування експорту та імпорту озоноруйнівних речовин - відповідні накази вже надані для державної реєстрації до Міністерства юстиції України. Це дозволить, з одного боку, дотримуватись міжнародних вимог, з іншого – максимально спростити процедуру погодження отримання відповідних ліцензій для бізнесу. Також Мінприроди розроблений Порядок квотування та Порядок погодження експорту та імпорту товарів, що містять озоноруйнівних речовин. Разом з тим слід зазначити, що підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка містить цілий блок екологічних питань, продемонструвало прагнення нашої держави до високих стандартів у галузі охорони навколишнього середовища, підтвердило готовність України зробити свій позитивний внесок у збереження клімату та озонового шару. З метою забезпечення реалізації державної політики з питань здійснення управління та регулювання у сфері охорони озонового шару на виконання міжнародних зобов'язань України взятих після ратифікації Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар та поправок до нього, а також з метою адаптації національного законодавства у сфері поводження із озоноруйнівними речовинами до законодавства Європейського Союзу Міністерством екології та природних ресурсів України розроблено та подано на розгляд Уряду проект Закону України «Про охорону озонового шару», в якому імплементовано положення Регламенту ЄС про речовини, що руйнують озоновий шар. Основними завданнями законодавства про охорону озонового шару є:

- правове, економічне, організаційне і технічне забезпечення виконання Віденської конвенції про охорону озонового шару, Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар й інших міжнародних договорів України по охороні озонового шару;

- введення обмежень і заборон на поводження із озоноруйнівними речовинами та продукцією чи обладнанням, що їх містять або можуть містити;

- здійснення моніторингу стану озонового шару;

- введення системи розподілу обсягу розрахункового рівня озоноруйнівних речовин та надання дозволів суб'єктам господарювання, які займаються переміщенням через митну територію України озоноруйнівних речовин та продукції чи обладнання, що їх

містять або листів про відсутність озоноруйнівних речовин у разі відсутності озоноруйнівних речовин у продукції чи товарах;

- введення системи контролю за діяльністю в галузі поводження з озоноруйнівними речовинами та продукцією чи обладнанням, що містять або можуть містити озоноруйнівні речовини;

- забезпечення міжнародного співробітництва з метою обміну інформацією, розробки і реалізації заходів, спрямованих на охорону озонowego шару;

- забезпечення доступу до інформації у сфері поводження з озоноруйнівними речовинами. Варто зазначити, що зменшення наслідків, сповільнення темпів розповсюдження, розвитку, а також вирішення екологічних проблем лежить на плечах не лише світових організацій, союзів країн, окремих держав, а й на кожному з нас. Ми повинні виховувати у собі екологічну культуру, щоб жити у гарному, безпечному світі та залишити його таким своїм нащадкам.

Національна система оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів (далі Національна система) – це система організаційно-технічних заходів щодо спостереження, збирання, оброблення, передачі і збереження інформації, необхідної для оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів. Національна система охоплює всі види діяльності, які призводять (можуть призвести) до антропогенних викидів парникових газів в атмосферне повітря із джерел (підприємства, цехи, агрегати, установки, транспортні засоби тощо), а також ті, що пов'язані з абсорбцією парникових газів. Національна система передбачає:

- оцінку даних про антропогенні викиди та поглинання парникових газів;

- підготовку щорічного національного кадастру антропогенних викидів та поглинання парникових газів і національного повідомлення з питань зміни клімату, відповідно до вимог Кіотського протоколу;

- планування та проведення суб'єктами господарювання щорічної інвентаризації антропогенних викидів та поглинання парникових газів;

- складання щорічного національного кадастру антропогенних викидів та поглинання парникових газів і контроль за його якістю;

- забезпечення архівного зберігання інформації щорічного національного кадастру антропогенних викидів та поглинання парникових газів і матеріалів до нього.

Порядок функціонування національної системи оцінки антропогенних викидів та поглинання парникових газів визначено Кабінетом Міністрів України. Забезпечення функціонування національної системи оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів покладається на Міністерство екології та природних ресурсів України (далі – Мінприроди).

Мінприроди здійснює наступну діяльність:

- запитує у міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, підприємств, установ та організацій усіх форм власності інформацію, необхідну для оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів;

- розробляє із залученням заінтересованих центральних і місцевих органів виконавчої влади, суб'єктів господарювання та затверджує план проведення інвентаризації;

- у разі потреби уточнює коефіцієнти антропогенних викидів та абсорбції парникових газів;

- розміщує національний кадастр антропогенних викидів та абсорбції парникових газів на своєму веб-сайті для інформування громадськості та обговорення;

- подає Секретаріатові Рамкової конвенції ООН про зміну клімату за погодженням з Міністром екології та природних ресурсів України відповідно до методичних рекомендацій із звітності, прийнятих конференціями Сторін Конвенції, національний кадастр антропогенних викидів та абсорбції парникових газів з включенням до нього даних за кожен рік починаючи з 1990 року як базового та здійснює його супроводження;

- забезпечує архівне зберігання інформації національного кадастру антропогенних викидів та абсорбції парникових газів і матеріалів до нього.

Середньомісячні значення потужності еквівалентної дози радіаційного опромінення по області за даними автоматизованих постів спостереження за станом забруднення атмосферного повітря у 2022 році знаходились в межах 0,09 мкЗв/год - 0,14 мкЗв/год.

За даними спостережень, ПЕД гамма-випромінення на більшій частині території області (за межами зони відчуження) знаходилась у межах рівнів, обумовлених випромінюванням природних радіонуклідів та космічним випроміненням і складала 6-19 мкР/год., в середньому 11 мкР/год.

Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів по Фастівському району у 2021 році

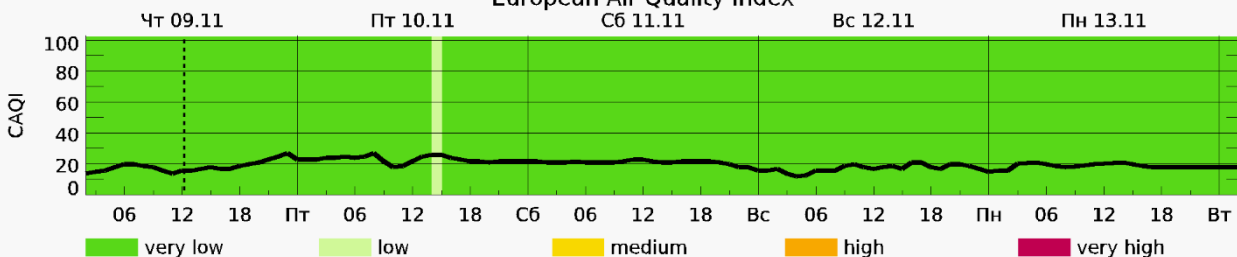
Район	Обсяг викидів, т	У % до 2020 р.	У тому числі			
			Діоксиду сірки		Діоксиду азоту	
			обсяг викидів, т	у % до 2019 р.	обсяг викидів, т	у % до 2019 р.
Фастівський	1893,5	36,5	8,6	34,5	85,7	110,6

Боярка

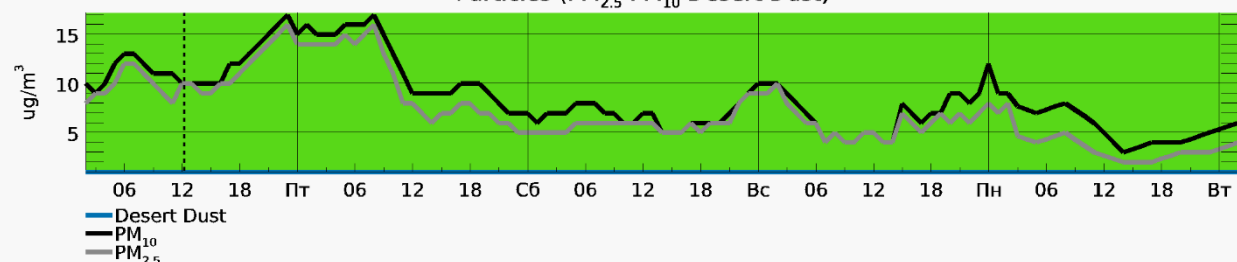
50.32°N / 30.30°E (181м н.у.м.)

12x12km Area Forecast

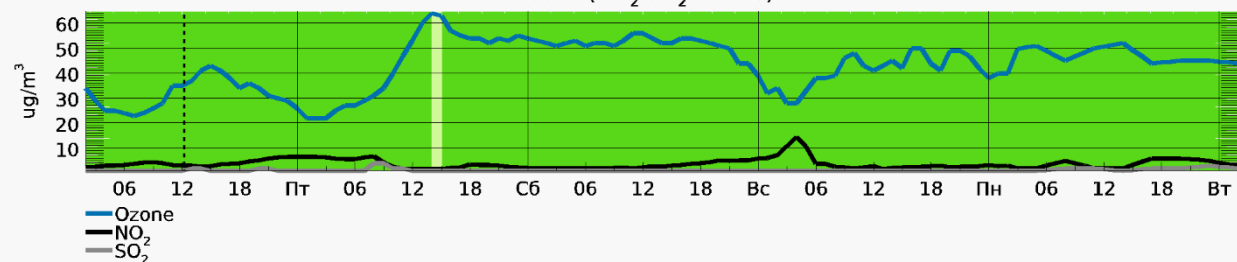
European Air Quality Index

Particles (PM_{2.5} PM₁₀ Desert Dust)

Gases (NO₂ SO₂ Ozone)

Поточна ситуація по якості повітря в районі м. Боярка

В межах території детального плану відсутні стаціонарні об'єкти, що чинять негативний вплив на стан атмосферного повітря. Вздовж північно-західної межі території проектування проходить обласна автомобільна дорога загального користування місцевого значення Київської області – О101311 сполученням Музичі – Грузьке, загальною протяжністю – 28,7 км. Дана автодорога впливає на стан атмосферного повітря.

Транзитний транспорт, який рухається по дорозі спричиняє шум, погіршує екологічний стан території детального планування. За останні роки дана проблема навіть погіршилась, що визначається також технічним зносом рухомого складу техніки та сумнівною якістю пального. Серед забруднюючими речовин варто виділити оксиди вуглецю, оксиди азоту, леткі органічні сполуки, пил. Збільшення викидів забруднюючих речовин перш за все зумовлено збільшенням автотранспорту, погіршенням технічного стану автомобільного парку, незадовільною якістю палива, відставанням темпів розвитку вулично-шляхової мережі, труднощами щодо контролю великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосфери (приватний транспорт, транзит). Емпіричні рівні забруднення в межах зони впливу доріг становлять 0,2 ГДК і не перевищують нормативних величин.

Одним з головних завдань в питанні охорони атмосферного повітря на території детального плану є розподілення транспортних потоків шляхом формування раціональної мережі вулиць, їх розширення, капітальний ремонт, озеленення вздовж автодороги, будівництво інженерних мереж, що будуть відводити поверхневі стічні води до локальних очисних споруд та виконання інших рішень, прийнятих у проекті детального плану території в розділі «Організація руху транспорту та пішоходів».

Регулювання впливу на атмосферне повітря стаціонарних джерел викидів здійснюється шляхом виділення санітарно-захисних, охоронних зон та санітарних розривів.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект детального плану не буде затверджений.

У програмі охорони навколишнього природного середовища Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, однією з пріоритетних цілей є зменшення викидів забруднюючих речовин та покращення стану атмосферного повітря.

У випадку, якщо проект детального плану території не буде затверджений, дані стратегічні цілі не будуть досягнуті в повній мірі, що призведе до зниження якості екологічних показників стану довкілля та санітарно-гігієнічних умов проживання населення. У майбутньому зі збільшенням кількості підприємств транспортного обслуговування, розширенням автодоріг, без впровадження новітніх очисних технологій, рівень забруднення атмосферного повітря, швидше за все, матиме тенденцію до зростання. Водночас, якщо проект детального плану території не буде впроваджений, а нові рішення щодо упорядкування розміщення підприємств транспортного обслуговування не будуть реалізовані, сучасні очисні технології для обладнання не будуть запроваджені, техногенний вплив на атмосферне повітря і здоров'я населення буде зростати, що знизить рівень комфортного проживання у житловій забудові, суміжної з детальним планом території.

Поверхневі води та їх екологічний стан.

В межах ДПТ поверхневі гідрологічні об'єкти відсутні.

Водопостачання.

Існуючий стан. Земельна ділянка, що проектується, не забезпечена централізованим водопостачанням.

Проектні рішення. Розрахункова потреба у воді проектної забудови визначена згідно норм водоспоживання ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН В. 2.5-64:2012, ДБН В.2.5-74:2013р.

Проектом визначено 100% охоплення населення централізованим водопроводом. Система водопостачання - госпитна, схема - однозональна, тупикова.

Розрахункова потреба у воді проектної забудови в межах території проектування наведена у таблиці.

Потреба у воді проектної забудови

№ п/п	Водопостачання	Розрахунковий строк	
		Середньо добова	Макс. добова
1.	Води питної якості	<u>396,205</u> 396,0	<u>396,205</u> 396,0
	- об'єкти громадського обслуговування	72,205	72,205
	- протипожежні потреби	324	324
2.	Води технічної якості	<u>36,93</u> 37,0	<u>36,93</u> 37,0
	Всього:	406	406
	Питоме водоспоживання л/особу, добу у т. ч.	2417	2417
	Госпобутові витрати л/особу, добу	2357	2357

Джерелом водопостачання проектної забудови прийняті дві проектні артезіанські свердловини розміщені в межах території проектування.

Забір підземних вод буде здійснюватися з водоносного горизонту Київського ярусу, що залягає між двома водотривкими шарами і надійно захищений від поверхневого забруднення. Разом з тим, рішеннями ДПТ передбачена інженерна підготовка території, що включає комплекс заходів щодо захисту ділянки проектування від несприятливих антропогенних і природних явищ (вертикальне планування території та відведення поверхневого стоку через закриту мережу дощової каналізації (див. Розділ 2.9). Враховуючи вищенаведене, визначена зона санітарної охорони (ЗСО) у розмірі 15 м відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024 "Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів" та ДБН Б.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» (пункт 15.2.1.1 при умові розташування свердловини на території де неможливе забруднення ґрунту та підземних вод). У точках підключення до магістральних водопровідних мереж необхідно будівництво оглядових колодязів.

Прокладка мережі передбачається з поліетиленових труб ПЕ 100 SDR-17 ДСТУ Б.В.2.7 – 151:2008. При прокладці трубопроводів під проїзною частиною дороги – піщаним ґрунтом з пошаровим ущільненням до ступеню щільності К до 0,95.

При будівництві водопровідних мереж та споруд необхідно запроваджувати новітні технології та сучасні матеріали труб.

Протяжність водопровідної мережі для кварталу проектної забудови складе 0,287 км.

Остаточний варіант схеми проходження мереж та точки їх підключення буде визначено на наступних стадіях проектування, після отримання технічних умов та за погодження з власниками мереж.

З мережі централізованого водопостачання, що прокладається по території детального плану, здійснюється полив тільки удосконаленого покриття та зелених

насаджень, прилеглих до проєктних будівель. Полив передбачається через поливальні крани, що встановлені в нішах зовнішніх стін.

Водовідведення.

Існуючий стан. Земельна ділянка, що проєктується, не забезпечена централізованим відведенням.

Проектні рішення. Розрахунковий об'єм стічних вод для проєктної забудови в межах території проєктування наведено в таблиці нижче і складе, м³/макс. добу:

Розрахунковий об'єм стічних вод

№ з/п	Водокористувачі	Розрахунковий строк
1	Об'єкти громадського обслуговування	72,205
	Всього:	<u>72,205</u> 72,0

Проектом визначено 100% охоплення населення централізованою мережею каналізації, прийнята повна роздільна, централізована система каналізування.

До будівництва централізованої системи водовідведення прийнята наступна схема відводу стічних вод від об'єктів, що розташовані на території проєктування, що проєктується: стічні води від проєктної забудови по самотливим мережам каналізації відводяться до локальних очисних споруд.

Протяжність мережі самотливної каналізації для проєктної забудови складе – 0,282 км.

Остаточний варіант схеми проходження мереж та точки їх підключення буде визначено на наступних стадіях проєктування, після отримання технічних умов та за погодження з власниками мереж.

Дощова каналізація.

Існуючий стан. В межах території проєктування на існуючий стан відсутні мережі дощової каналізації.

Проектний період.

Схема дощової каналізації виконана згідно з вимогами ДБН Б 2.2-12:2019, на основі архітектурно-планувальних рішень, існуючого рельєфу місцевості.

Враховуючи існуючий рельєф території проєктування визначено 1 басейн каналізування: I басейн – 2.5769 га. Відведення дощових та талих вод з території проєктування передбачено здійснювати в проєктні споруди поверхневого водовідведення (дощові колодязі), що запроєктовані вздовж проїздів (місце розташування дощових колодязів відображено на графічних матеріалах). Дощовий стік через дощові колодязі надходитиме у мережу проєктної закритої дощової каналізації, далі на проєктні локальні очисні споруди дощової каналізації що розміщені в межах території проєктування та розташовані нижче по рельєфу місцевості.

Відповідно до вимог ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація: зовнішні мережі та споруди» пропонується влаштування підземних локальних очисних споруд зливової каналізації, які передбачають наявність санітарно-захисної зони радіусом 20 м згідно табл. 30 ДБН В.2.5-75:2013 та вимог додатку 12 ДСП 173-96.

Для забезпечення надійної роботи системи дощової каналізації необхідно виконувати регулярне очищення (як найменше один раз на рік) колекторів, оскільки при їх експлуатації відбувається накопичення відкладів, які зменшують пропускну спроможність мережі.

На проєктний період в межах території проєктування передбачається влаштування:

- закритих колекторів дощової каналізації у межах території проектування – 0,630 км;
- влаштування дощоприймальних колодязів – 3 од.;
- ЛОС дощової каналізації – 2 од.;
- випусків очищених дощових вод – 2 од.

Рішення щодо влаштування та типу очисних споруд дощової каналізації уточнюється на наступних стадіях проектування.

Протипожежні заходи.

Витрати води на пожежогасіння прийняті згідно з вимогами ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди», ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід і каналізація» та з урахуванням поверховості будівель та їх об'єму.

Витрати води на зовнішнє пожежогасіння на одну пожежу для проектної забудови складе 20 л/с.

Кількість пожеж прийнята - 1 пожежа

Тривалість пожежогасіння - 3 години

Розрахункові витрати води на ліквідування зовнішньої пожежі в межах території проектування складуть 216 м³.

Мінімальна витрата води на внутрішнє пожежогасіння, на 2 струменя –5,0 л/с.

Розрахункові витрати води на ліквідування пожежі складуть:

На зовнішнє пожежогасіння 216 м³

На внутрішнє пожежогасіння 108 м³

Разом 324 м³

Забір води на протипожежні потреби передбачено з пожежних резервуарів, встановлених на майданчику водопровідних споруд.

Розрахунок потреби у воді технічної якості наведено в таблиці нижче.

Водоспоживання технічної води

№ з/п	Найменування	Од. Виміру	Розрахункові витрати води, л/добу		Водоспоживання, м3/добу		Водовідведення, м3/добу	
			Серед. доб.	Макс. доб.	Серед. доб.	Макс. доб.	Серед. доб.	Макс. доб.
	Полив удосконалених покриттів, тротуарів	7504 м2					-	-
	Полив зелених насаджень	9939 м2					-	-
	РАЗОМ ПО ПРОЄКТНІЙ ЗАБУДОВІ:						-	-
	+10% неврахованих витрат						-	-

Розрахунковий об'єм водоспоживання проектної забудови наведено у таблиці нижче

Розрахунковий об'єм водоспоживання проектного комплексу

№ з/п	Назва об'єктів	Ємність	Норма водо спожив., л/особу		Водоспожив., м ³		Водовідведення, м ³	
			Серед. добова	Макс. добова	Серед. добова	Макс. добова	Серед. добова	Макс. добова
	АЗС з пунктом обслуговування водіїв та							

№ з/п	Назва об'єктів	Ємність	Норма водо спожив., л/особу		Водоспожив., м³		Водовідведення, м³	
			Серед. добова	Макс. добова	Серед. добова	Макс. добова	Серед. добова	Макс. добова
	пасажирів:							
	приміщення каси	8 працівників в						
	гром. туалети	20ч.х20ч.						
	торгівельні приміщення	20 м² торгов. залу						
	миття підлоги	309м²						
	Багатофункціональний комплекс:							
а)	Готель на 12 номерів:							
	Приміщення номерів	36 мешканців						
	гром. туалети	50ч.х50ч.						
	миття підлоги	580 м²						
б)	Заклади торгівлі:							
	торговельні приміщення	20 м² торгов. залу						
	гром. туалети	30ч.х30ч.						
	миття підлоги	880 м²						
в)	Заклад харчування (кафе):							
	Обідня зала	396 страв						
	гром. туалети	30ч.х30ч.						
	миття підлоги	290 м²						
	Офісно-складський комплекс:							
	Приміщення складські	25 працівників в						
	Приміщення офісу	40 працівників в						
	гром. туалети	50ч.х50ч.						
	миття підлоги	1920 м²						
	СТО на 6 постів:							
	Побутове приміщення	працівників в						
	гром. туалети	20ч.х20ч.						
	душова	2 сітки						
	миття підлоги	517м²						
	Автомийка на 5 постів:							
	Миття машин	5 машин						
	РАЗОМ							
	+10% перерахованих витрат							

Існуюча дощова каналізація.

Існуючий стан. В межах ДПТ мережі дощової каналізації відсутні.

Проектні рішення. Детальним планом розроблено принципову схему організації поверхневого водовідведення та очищення дощових стоків, яка передбачає влаштування мереж дощової каналізації закритого типу.

Закритий спосіб передбачає відведення поверхневих стоків по спланованій поверхні до лотків проїзних частин вулиць з послідовним відведенням через дощоприймальні колодязі до системи закритої дощової каналізації і далі до ЛОС та випусків у резервуари-накопичувачі води.

Враховуючи містобудівну ситуацію, існуючі обмеження і забудову, що склалася, прийнято рішення про влаштування ЛОС потужністю 40 л/с, що будуть очищувати дощові та талі води з території ДПТ.

На весь проектний період в межах ДПТ передбачається:

- влаштування закритих колекторів дощової каналізації у межах ДПТ – 0,9 км;
- влаштування дощоприймальних колодязів – 32 шт.;
- влаштування ЛОС дощової каналізації «ЕКМА-Л», 40 л/с – 2 од.
- влаштування випусків очищених дощових вод – 2 од.

Підземні води та їх екологічний стан. В межах території ДПТ виділяють наступні водоносні горизонти:

- 1) Водоносний горизонт у лесових породах;
- 2) Водоносний горизонт полтавської світи;
- 3) Харківський водоносний горизонт;
- 4) Київський водоносний горизонт;
- 5) Бучакський водоносний горизонт;
- 6) Водоносний горизонт у породах кори вивітрювання;
- 7) Водоносний горизонт кристалічних тріщинуватих порід.

На водороздільних ділянках виділяється *водоносний горизонт у лесових породах* (переважно в суглинках). Водоносність їх пов'язана в основному з вертикальною макропористістю та наявністю піщаних прошарків, розвинених головним чином у нижній частині товщі. Глибина залягання горизонту коливається від 2-3 до 13-15 м. Дебіти колодязів та свердловин складають у середньому 0,1 л/сек. У зв'язку з невитриманістю поширення, слабкою водовіддачею, а місцями поганою якістю горизонт придатний лише для водопостачання дрібних споживачів. Живлення водоносного горизонту здійснюється за рахунок інфільтрації атмосферних опадів та притоку вод з більш давніх відкладів. За хімічним складом води прісні з мінералізацією до 1,0 г/л, гідрокарбонатно-кальцієво-магнієво типу.

Водоносний горизонт полтавської світи широко розповсюджений на території ДПТ. Водовмісні породи полтавської світи представлені дрібно-і середньозернистими, місцями каоліністими пісками потужністю до 35 м. Продуктивність свердловин становить у середньому 1-2 л/сек. Незважаючи на значну іноді мінералізацію (до 4 г/л) цей горизонт іноді використовують у господарсько-побутових потребах.

Харківський водоносний горизонт приурочений до тонко- та дрібнозернистих кварц-глауконітових глинистих пісків, що переходять у нижній частині товщі у середньо- та крупнозернисті піски з гравієм, галькою та прошарками пісковика. Глибина залягання змінюється від 2,6 до 86 м. Потужність зазвичай становить 3-10 м. У місцях глибокого залягання та наявності в покрівлі водотривких порід водоносний горизонт набуває напірного характеру. Зазвичай води слабонапірні (1-15 м). Дренується харківський водоносний горизонт глибоко врізаними балками та річковими долинами, для яких спостерігається поступове зниження п'єзометрів. Водорясність харківських пісків переважно невисока. Дебіти їх коливаються від 0,001 до 4,4 л/сек. Самостійного значення

для централізованого водопостачання горизонт не має, але з успіхом використовується спільно з водоносними горизонтами, що лежать вище. Якість вод переважно задовільна, води гідрокарбонатно-кальцієві і натрієві з мінералізацією від 0,1 до 0,8 г/л, і лише окремих ділянках до 1,4 г/л. Розмір загальної жорсткості становить 0,9-15 мг-екв.

Київський водоносний горизонт. Відклади київського ярусу представлені в основному щільними водотривкими мергелями і глинами, і лише на окремих невеликих вододільних ділянках збереглися від розмиву дрібнозернисті кварцові піски з домішкою зерен глауконіту, тріщинуваті пісковики і мергелі, до яких приурочений слабкий водоносний горизонт. Залягання горизонту частіше не перевищує 20-50 м. Висота напору за наявності в покрівлі водоупорів становить місцями 42-48 м. Дебіти свердловин перевищують 4 л/сек. Води прісні, гідрокарбонатно-кальцієві з мінералізацією до 1 г/л, рідше – сульфатно-гідрокарбонатно-кальцієво-натрієві із сухим залишком до 3 г/л. Водоносний горизонт використовується для водопостачання.

Бучакський водоносний горизонт. Товща водоносних бучакських відкладів представлена у верхній частині тонко-і дрібнозернистими глинистими пісками з прошарками глин і бурого вугілля, в середній і нижній частині – різнозернистими, переважно середньо-і крупнозернистими гравелістими пісками, що іноді перешаровуються з глинами. Потужність зазвичай не перевищує 20 м. Глибина залягання в середньому дорівнює 50-60 м. Бучакські водоносні піски залягають на кристалічних породах або продуктах їх вивітрювання і покриваються київськими, харківськими, неогеновими або четвертинними піщано-глинистими відкладами. Водоносний горизонт має напір, величина якого не перевищує 40 м. Водорясність горизонту вкрай нерівномірна, що пов'язане з неоднорідністю літологічного складу та різною потужністю вміщуючи порід. Дебіти свердловин змінюються від 0,01 до 15 л/сек, складаючи частіше 1-2 л/сек. Води бучакських відкладів переважно прісні, помірно жорсткі, сухий залишок їх змінюється від 0,2 до 0,9 г/л, а загальна жорсткість зазвичай становить 3-10 мг-екв. За хімічним складом води відносяться переважно до гідрокарбонатно-кальцієвих та гідрокарбонатно-сульфатно-натрієво-кальцієвих. Завдяки відносно неглибокому залягання, досить високій водності та гарній якості води бучакського горизонту можуть використовуватися для автономного водопостачання території проектування.

Водоносний горизонт у породах кори вивітрювання в більшості випадків безнапірний або слабонапірний, величина напору в середньому 20-22 м. Найчастіше він гідравлічно пов'язаний з водами тріщин кристалічних порід, і тоді величина напору збільшується в деяких випадках до 30-32 м. Глибина залягання водоносного частіше не перевищує 20-30 м. Продуктивність свердловин і колодязів змінюється у межах, найчастіше вбирається у 3 л/сек. Питомі дебіти свердловин загалом становлять 0,03—0,1 л/сек, досягаючи іноді 3—5 л/сек і більше. Помітне збільшення продуктивності свердловин і колодязів спостерігається в тому випадку, коли підземні води кори вивітрювання та відкладів вище кайнозойського віку утворюють єдиний водоносний комплекс. За якістю води зони кори вивітрювання здебільшого цілком придатні для питного та господарського водопостачання. Найбільш доцільно їх використовувати в долинах річок та спільно з водами четвертинних, палеогенових відкладів та тріщин кристалічних порід.

Водоносність кристалічних порід обумовлена наявністю в їх верхній частині тріщинуватої зони, яка, в основному, поширена на глибину 60-70 м нижче поверхні кристалічних порід. Крім того, найбільша тріщинуватість порід розвинута в зонах розломів і в долинах річок, в межах плато - кристалічних порід найменша. Глибина залягання тріщинуватих вод обумовлена місцеположенням в рельєфі і гіпсометрією поверхні кристалічних порід. В долині річок водоносний горизонт залягає на глибині 5-20 м. На

вододілах, в депресіях кристалічних порід і особливо в районах їх різкого поглиблення в північно-східному напрямку, глибина залягання тріщинуватих вод коливається від 50 до 100 м, в середньому складає 30-80 м. Дебіти свердловин змінюються від 0,2 до 9,1 л/с, при знижених рівнях від 15,0 до 52,0 м. Потужність водоносного горизонту (тріщинувата зона) становить в середньому 40-60 м. Водоносний горизонт напірний, за винятком річкової долини. Висота напору коливається в межах від 0,0 - 81,0 м, складаючи 10-25 м. Водність кристалічних порід безпосередньо пов'язана з їх тріщинуватістю і носить спорадичний характер. Найбільшою водністю вирізняються зони тектонічних порушень. Води прісні, гідрокарбонатно-кальцієво-магнієві. Мінералізація їх 0,2-0,7 г/л. Загальна жорсткість тріщинуватих вод міняється в межах 2,5-28 мг-екв., і становить в середньому 6 мг-екв. Живлення водоносного горизонту відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів та перетоку з вище розташованих водоносних горизонтів. Тріщинуваті води можуть використовуватися для водопостачання села і підприємств. Практичне значення їх для централізованого водопостачання порівняно обмежене у зв'язку з невеликою їх водністю.

Забруднення підземних вод та ґрунтів можливе через інфільтрацію з опадами залишків паливо-мастильних матеріалів з вулиць в межах у четвертинний лесовий водоносний горизонт («верховодка») та в лесові четвертинні відклади. Однак, на проектний період забруднення ґрунтів та підземних вод не буде відбуватися, оскільки буде зроблена процедура вертикального планування території з відведенням поверхневих дощових та талих вод на локальні очисні споруди дощової каналізації та випуском очищених вод у резервуари-накопичувачі води.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект детального плану території не буде затверджений.

При відсутності якісного очищення стічних вод від транспортообслуговуючих підприємств, автомобільних доріг буде відбуватися подальше активне забруднення підземних вод. Відсутність достатньо розвиненої системи збору дощових вод та відсутність локальних очисних споруд у місцях їх випуску, відсутність каналізаційних мереж спричинятиме і надалі негативний вплив на якість поверхневих вод. Для уникнення таких наслідків рекомендоване виконання рішення, запропонованих проектом ДПТ.

Геологічне середовище та його екологічний стан.

В геоструктурному відношенні район дослідження розташований в межах центральної частини Українського кристалічного масиву, для якого характерний розвиток докембрійських кристалічних порід різного петрографічного складу та генезису, неглибоко залягаючи від денної поверхні, що оголюються в долинах річок.

В геологічній будові приймають участь докембрійські кристалічні породи та мезо-кайнозойські відклади.

Докембрійські породи (PR) у більшості (до 95 %) представлені уманськими гранітами та їх мігматитами. На загальному фоні розвитку уманських гранітів та їх мігматитів зустрічаються невеликі тіла більш давніх порід (гнейси, амфіболіти, кварцити, джеспіліти, сланці, конгломерати, роговики силікатні). Докембрійські породи мають високу міцність і є надійною природною основою для закладання фундаментів споруд.

*Основні показники фізико-механічних властивостей інтрузивних порід в с. Княжичі**

Породи	Число визначень	Об'ємна маса, г/см ³	Пористість, %	Часовий опір стисканню, 10 ⁶ Па
Граніти	53	<u>2,20-2,70</u> 2,51	<u>0,76-14,06</u> 6,37	<u>36-1262</u> 566
Амфіболіти	120	<u>2,00-3,03</u> 2,77	<u>0,99-23,87</u> 5,15	<u>34-1634</u> 631

*в чисельнику граничні значення, в знаменнику – середні;

*Основні показники фізико-механічних властивостей метаморфічних порід, с. Княжичі**

Породи	Число визначень	Об'ємна маса, г/см ³	Пористість, %	Часовий опір стисканню, 10 ⁶ Па
Мігматити	136	<u>2,34-2,88</u> 2,61	<u>0,37-7,10</u> 1,79	<u>560-1759</u> 1481
Гнейси	137	<u>2,33-2,90</u> 2,66	<u>0,34-13,72</u> 4,70	<u>32-1398</u> 586
Кварцити	40	<u>2,40-2,75</u> 2,56	<u>1,14-15,94</u> 5,77	<u>159-1652</u> 1049
Джеспіліти магнетитові	8	<u>3,00-3,60</u> 3,2	<u>2,20-14,20</u> 5,82	<u>375-1011</u> 579
Роговики силікатні	52	<u>2,50-3,71</u> 2,92	<u>0,69-17,37</u> 11,2	<u>151-1767</u> 724
Конгломерати	16	<u>2,60-2,75</u> 2,67	<u>0,36-4,35</u> 1,85	<u>427-1398</u> 851

*в чисельнику граничні значення, в знаменнику – середні;

На докембрійських породах, майже повсюдно розвинута *кора вивітрювання*, (Pz-Kz) що складається з первинних каолінів, гранітоїдів, основних порід, сланців. Середнє значення модуля деформації 670×10^5 . Кут внутрішнього тертя для порід кори вивітрювання складає $23-25^\circ$, питоме зчеплення $0,10 \times 10^5 - 0,40 \times 10^5$ Па, модуль осадки при навантаженні 3×10^5 Па 46-44 мм/м. Породи кори вивітрювання в різному ступені водонасичені. Породи кори вивітрювання є міцною основою для закладання будівель та споруд.

*Основні показники фізико-механічних властивостей кори вивітрювання, с. Княжичі**

Породи	Число визначень	Об'ємна маса, г/см ³	Пористість
Гранітоїди	31	<u>2,40-2,70</u> 2,57	<u>1,10-11,00</u> 3,96
Основні породи	43	<u>2,50-3,35</u> 2,87	<u>0,90-12,90</u> 5,90
Сланці	22	<u>2,40-3,53</u> 2,73	<u>1,20-12,20</u> 5,82

*в чисельнику граничні значення, в знаменнику – середні;

Мезо-кайнозойські відклади представлені крейдовими, палеогеновими, неогеновими та четвертинними утвореннями.

У відкладах *крейдового віку* (К) умовно віднесені породи, представлені сіро-жовтими роговиками та сірими кременистими пісковиками сеноманського ярусу (K₂cm). Потужність їх не перевищує 0,3-3,0 м. Крейдові породи характеризуються густиною від 2,62 до 2,74 г/см³; об'ємною масою 1,22-2,20 г/см³; пористістю 33,7-54,5%, водопоглинанням 20-35% (переважаючи величини). Тимчасовий опір стисканню в середньому $17 \times 10^5 - 28 \times 10^5$ Па, в окремих зразках досягає $60 \times 10^5 - 100 \times 10^5$ Па; кут внутрішнього тертя $20-32^\circ$, зчеплення $4,4 \times 10^5 - 5,6 \times 10^5$ Па. Крейдоподібні вапняки мають більш високу міцність. Вони характеризуються щільністю 2,69-2,71 (середнє 2,70) г/см³; об'ємною масою 1,90-2,34 (середнє 2,11) г/см³; водопоглинанням 4,24-11,40% (середнє 7,66%), тимчасовим опором стисканню $235 \times 10^5 - 574 \times 10^5$ Па (середнє 347×10^5 Па).

У склад палеогену (Р) входять відклади бучакської та київської світ.

Відклади бучакської світи (P₂bc) приурочені до знижень на поверхні кристалічних порід докембрію та їх кори вивітрювання. Представлені вони перешаруванням бурого вугілля, пісків, каоліністих глин, вторинних каолінів, що залягають у нижніх горизонтах

товщі та рідше пісковиків, приурочених до верхніх горизонтів. Потужність світи досягає 39,0 м.

Відклади київської світи (P_2kv) трансгресивно залягають на породах бучакської світи, а в місцях її відсутності безпосередньо на корі вивітрювання кристалічних порід. Представлені мергелями, пісками та пісковиками від 2,0 до 22,0 м. У мінералогічному складі глин переважає монтморилоніт, у меншій кількості міститься гідроліт. Об'ємна маса глин 1,72-1,96 г/см³; об'ємна маса скелета 1,44-1,50 г/см³; пористість 42-46%; число пластичності 21-30; коефіцієнт стискання $0,002 \times 10^5$ - $0,02 \times 10^5$ Па⁻¹; кут внутрішнього тертя 19-23°; зчеплення $0,45 \times 10^5$ - $1,0 \times 10^5$ Па.

Деякі показники фізичних властивостей пісків теригенної формації, с. Княжичі

Ярус	Об'ємна маса, г/см ³		Пористість, %
	вологої породи	скелету	
Київський	<u>1,62-1,80</u>	<u>1,58-1,71</u>	<u>35,5-40,4</u>
	1,70	1,65	38,1
Бучакський	<u>1,72-2,00</u>	<u>1,39-1,80</u>	<u>31,4-44,3</u>
	1,86	1,60	38,0

*в чисельнику граничні значення, в знаменнику – середні;

Відклади неогенової системи (N) розповсюджені в основному на вододільному плато та представлені породами широкинського горизонту. Залягають вони на розмитій поверхні палеогену або на корі вивітрювання кристалічних порід.

Відклади широкинського горизонту (N_2hs) представлені червоно-бурими та бурими глинами, часто піщаними. В долинах річок та крупних балок ці відклади розмиті. Потужність глин досягає 22,0-25,0 м. Основні фізичні властивості червоно-бурих глин с. Княжичі характеризуються наступними середніми значеннями показників (за 79-273 визначеннями): число пластичності 24; об'ємна маса 1,95 г/см³; об'ємна маса скелета 1,57 г/см³; пористість 41,5%; коефіцієнт пористості 0,709; природна вологість 24,2%. Породини комплексу практично водотривкі, обводнені лише піщані лінзи.

Відклади четвертинної системи (Q) користуються найбільшим розповсюдженням на досліджуваній території. Представлені вони нижнім, середнім, верхнім та сучасним відділами.

До нижнього відділу четвертинної системи (Q_I) відносяться лесовидні суглинки потужністю до 15,0 м.

Відклади середнього відділу (Q_{II}) відрізняються різноманітністю генетичних типів. В їхньому складі виділені гляціальні, флювіогляціальні та гляціально-озерні, еолові та делювіальні глинисті та піщані відклади. Потужність досягає 20,0-21,0 м.

Льодовикові глинисті відклади мають наступні фізико-механічні показники: γ – 2,61-2,71; Δ – 1,9-2,04 г/см³, δ – 1,66-1,85 г/см³; n – 31,6-42%; M_p – 3-16%; ϕ – 28-33°; C – 0,45-1,36 кГ/см²;

Флювіогляціальні піски горизонтально- та косошаруваті з галькою, гравієм та одиничними валунами. Середній гранулометричний склад їх характеризується вмістом крупнозернистого піску 0,4-0,7%, крупнозернистого 0,3-7,8%, середньозернистого 24,0-42,2%, дрібно- і тонкозернистого 34,5-61,5%, великого пилу 6,5-18% і дрібніших частинок 6,5-13,5%. Об'ємна маса пісків 1,70-1,96 г/см³; об'ємна маса скелета 1,27—1,58 г/см³, що свідчить про їхній середньощільний склад. Кут природного відкосу пісків у сухому стані змінюється від 33 до 45°, а під водою від 34 до 38°.

Питома вага елювіально-делювіальних і делювіальних порід змінюється відповідно від 2,49 до 2,76 г/см³, і від 1,37 до 2,21 г/см³; δ – 1,12-1,68 г/см³, в середньому 1,48 г/см³. Показники пластичних властивостей характеризуються наступними величинами W_f 28-68% (в середньому 37 %) W_p 18-50%, (в середньому 25%) M_p 6-26% (в середньому 12%).

Переважають величини W 17-20 %. Коефіцієнт стискання 0,087-0,012 кГ/см^2 . Показники опору консолидованих природно вологих ґрунтів здвигу: ϕ –20-30°, частіше 27-28°; C –0,2-0,75 кГ/см^2 , частіше 0,5-0,6 кГ/см^2 .

К відкладам верхнього відділу (Q_{III}) відносять буровато- та палево-жовті лесовидні макропористі суглинки еолового та делювіального походження. На окремих ділянках вони заміщуються блакитно-сірими тонкошаруватими вапняковими суглинками озерного походження. Потужність лесовидних та озерних суглинків досягає 16,0 м.

*Основні показники фізико-механічних властивостей лесових порід, с. Княжичі**

Показники	с. Княжичі	
	Верхній ярус	Нижній ярус
Нижня межа пластичності	$\frac{33,0}{320}$	$\frac{42,0}{185}$
Число пластичності	$\frac{16,0}{320}$	$\frac{23,0}{185}$
Об'ємна маса, г/см^3	$\frac{1,67}{431}$	$\frac{1,91}{236}$
Об'ємна маса скелету, г/см^3	$\frac{1,46}{431}$	$\frac{1,62}{239}$
Коефіцієнт пористості	$\frac{0,83}{331}$	$\frac{0,66}{171}$
Природна вологість, %	$\frac{14,5}{373}$	$\frac{18,3}{268}$
Коефіцієнт відносного просідання	$\frac{0,03}{88}$	-

*в чисельнику середні значення, в знаменнику – число визначень;

Відповідно до схеми сейсмічного районування території України ЗСР-2004 року по с. Княжичі маємо наступні дані:

Середні періоди повторюваності землетрусів	Інтенсивність землетрусу, бали (за шкалою MSK-64)	Імовірність перевищення сейсмічної інтенсивності протягом найближчих 50 років	Період повторюваності землетрусів
Карта А	5	10%	500 років
Карта В	6	5%	1000 років
Карта С	7	1%	5000 років

Небезпечні геологічні процеси. Ґрунтові води в лесових породах мають підвищений вміст сульфатів та хлоридів і володіють сульфатною агресивністю. Серед небезпечних геологічних процесів поширене просідання лесовидних суглинків до 15 см. Перед початком будівництва необхідно попередньо замочувати лесовидні суглинки для ліквідації просідних властивостей, необхідне вертикальне планування та організація дощової каналізації.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект детального плану не буде затверджений.

Без проведення заходів з інженерної підготовки та захисту території екзогенні геологічні процеси можуть мати стійку тенденцію до активізації та розширення, що у кінцевому випадку може негативного позначитися на спорудах та будівлях в межах детального плану території, просідання лесових суглинків має бути ліквідоване до початку будівництва. Для уникнення вказаних процесів, рекомендоване здійснення інженерних рішень детального плану території.

Ґрунти та земельні ресурси, їх екологічний стан.

В межах ділянки ДПТ окрім техногенних ґрунтів, невеликою площею розповсюджені дерново-підзолисті ґрунти.

Дерново-підзолисті ґрунти є зональними, що характеризуються різкою диференціацією профілю за елювіально-ілювіальним типом внаслідок розвитку в них дернового та підзолистого ґрунтоутворюючих процесів. Дерново-підзолисті ґрунти формуються під мішаними, переважно сосново-дубовими лісами з густим трав'яним покривом в умовах застійно-промивного водного режиму на водно-льодовикових, льодовикових та лесовидних відкладах. У їхньому профілі виділяються горизонти: сірий гумусово-елювіальний (потужність 18 – 22 см), білястий елювіальний завтовшки від 2-3 до 20 см, зрідка до 30 см, червоно-бурий ілювіальний, що поступово переходить у материнську породу. За ступенем вираженості підзолистого процесу дерново-підзолисті ґрунти поділяються на слабо-, середньо-, та сильно підзолисті; за водним режимом – на автоморфні (34,1%), поверхнево-оглеєні (7,2%) і ґрунтово-оглеєні (58,7%). Дерново-підзолисті ґрунти мають кислу реакцію ґрунтового розчину, слабо насичені основами, бідні на гумус (0,7-2,0 %) і поживні речовини, характеризуються значною щільністю, високою водопроникністю й низькою ємністю вбирання. Серед них за механічним (гранулометричним) складом переважають супіщані (48 %), глинисто-піщані (30 %), легко суглинисті (12 %) і піщані (8 %) різновиди. Для підвищення їхньої родючості поглиблюють орний шар, здійснюють вапнування ґрунтів та фітомеліорації, вносять добрива; для оглеєних різновидів застосовують осушувальні меліорації. Бонітет дерново-підзолистих ґрунтів становить 22-41 бал. Використовують головним чином у сільському та лісовому господарстві. Спостерігається забруднення ґрунтів сміттям, забруднення ґрунтів відбувається вздовж автодороги О-101311 «Музичі – Грузьке» через транзит транспорту.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект детального плану не буде затверджений.

Якщо не будуть запроваджені новітні очисні технології, перехід на альтернативні види палива, ремонт автодоріг, прокладання інженерних споруд буде відбуватися подальше забруднення ґрунтів, разом з цим можливе і забруднення підземних вод. Для уникнення цього рекомендовано запровадження очисних фільтрів на підприємствах, будівництво дощової каналізації, ремонт автодоріг, перехід на екологічно безпечні види палива.

Рослинний та тваринний світ, природно-заповідний фонд, екологічна мережа.

Природна рослинність ділянки змінена містобудівельним освоєнням. Характерні насадження поодиноких дерев, (тополя, клен, дуб) чагарників та трав'яної рослинності.

Серед ссавців на території безпосередньо села Княжичі зустрічаються бурозубка звичайна, нетопир малий, вечірниця руда, нічниця водяна, кажан пізній, миша хатня, пацюк сірий, ласка, тхір чорний, куниця кам'яна, здичавілі коти та собаки. Серед птахів на території села найбільш часто зустрічаються лелека білий, голуб сизий здичавілий, горлиця садова, дятел сирійський, ластівка міська, сич хатній, дрізд чорний, зяблик. Серед плазунів – ящірка прудка, вуж звичайний.

Неподалік від території ДПТ знаходиться орнітологічний заказник загальнодержавного значення «Жорнівський».

Жорнівський заказник — орнітологічний заказник загальнодержавного значення в Україні. Розташований у межах Києво-Святошинського району Київської області, на південний захід від села Жорнівка. Площа 90 га. Створений 1974 року. Перебуває у віданні Боярської лісодослідної станції. Охороняється лісовий масив на правобережжі Ірпеня з унікальною колонією сірих чапель. Переважають високопродуктивні соснові насадження з домішкою дуба звичайного, вільхи чорної, берези бородавчастої. У підліску — ліщина, горобина, глід. Трав'яний покрив утворюють копитняк європейський, конвалія, дзвоники розлогі, фіалка лісова тощо. Багатий тваринний світ.

Неподалік від території проєктування знаходиться об'єкт Смарагдової мережі UA0000342 «Долина річки Ірпінь». Площа об'єкту складає 15038,97га. Сюди також входить територія Біличанських («Святошинських») ставків та р. Нивка. Згідно наших даних на території, що пропонується для створення сайту, виявлено популяції черепахи болотяної (*Emys orbicularis*), кумки червоночеревої (*Bombina bombina*) та тритона гребінчастого (*Triturus cristatus*), для збереження яких за результатами біогеографічного семінару (Emerald Biogeographical Seminar ALP (Carpathians) – CON – PAN, 11-13 May 2016, Chisinau, Moldova) до Смарагдової мережі мусять бути додані нові території. Наявні тут природні ландшафтні комплекси, які наразі не використовуються для ведення сільського господарства, та наявність значного комплексу видів, що знаходяться під охороною (у т. ч. з Червоної Книги України), свідчать, що долина р. Ірпінь у Київській області заслуговує на збереження. Варто додати, що вздовж долини річки знаходяться численні важливі залишки поселень часів Київської Русі, тому ця територія є цінною також і з археологічної точки зору. На території об'єкту виявлені види з Червоної книги України: (*Papilio machaon*), подалірій (*Iphiclides podalirius*), мідянка звичайна (*Coronella austriaca*), карась звичайний (*Carassius carassius*), минь річковий (*Lota lota*). Оселища з Резолюції 4 Бернської конвенції, наявні на території об'єкту: C1.222, C1.223, C1.224, C1.25, C1.32, C1.32, C1.3411, C1.3413, C1.4, C2.33, C2.34, C3.4, C3.51, D5.2, E1.9, E2.2, E3.4, E3.5, F9.1, G1.11, G1.21, G1.A1

Види з Резолюції 6 Бернської конвенції, наявні на території об'єкту

Species			Population in the site						Site assessment			
Group	Code	Scientific Name	Type	Size		Unit	Cat.	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
				Min.	Max.		C/R/V/P		Pop-ulation	Con-serva-tion	Iso-la-tion	Glo-bal
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>	r	150	400	p	C	M			C	
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	r				R	DD			C	
B	A511	<i>Falco cherrug</i>	r	1	2	i	V	P			C	
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>	w	1	2	i	R	G			C	
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	r	15	20	p	R	G			C	
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	r	2	3	p	R	M			C	
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	r	11	16	p	R	M			C	
B	A094	<i>Pandion haliaeetus</i>	c	1	2	i	V	P			C	
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	r	1	2	p	R	G			C	
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	r	8	8	i	R	P			C	
B	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	r				C	DD			C	
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>	p				C	DD			C	
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>	p				R	DD			C	
B	A246	<i>Lullula arborea</i>	r				R	DD			C	
B	A234	<i>Picus canus</i>	p				R	DD			C	
A	1188	<i>Bombina bombina</i>	p	200	500	i	C	P	C	C	C	C
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>	p	10	20	i	R	P	C	C	C	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>	p				C	DD			C	C
M	1337	<i>Castor fiber</i>	p				C	DD			C	C
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	p	1	5	i	R	G	B	B	C	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>	p	50	100	i	C	P	C	B	C	C
I	1032	<i>Unio crassus</i>	p	9	300	i	R	P	B	C	A	C
F	1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	p				C	DD			C	C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	p				R	DD			C	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>	p				C	DD			C	C

Рішення детального плану не будуть мати шкідливий вплив на об'єкти природно-заповідного фонду та екологічної мережі, проектні рішення направлені на максимальну нівеляцію техногенного впливу на усі компоненти довкілля. Об'єкти природно-заповідного фонду мають режимність території та охороняються згідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд», за порушення природоохоронного законодавства у межах ПЗФ тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України. Для того щоб не допустити техногенний вплив на об'єкти ПЗФ та екологічної мережі Детальним планом території передбачено наступні заходи:

- врахування обмежень санітарно-гігієнічного, інженерно-геологічного, природоохоронного значення для недопущення техногенного впливу на компоненти довкілля;

- забезпечення ДПТ ЛОС промислово-побутової каналізації, ЛОС дощової каналізації, здійснення санітарної очистки території для недопущення потрапляння стічних вод, сміття від підприємств;
- на проектний період забруднення ґрунтів та підземних вод не буде відбуватися, оскільки буде зроблена процедура вертикального планування території з відведенням дощових та талих вод на локальні очисні споруди дощової каналізації, де буде проведений повний цикл механічної, хімічної та біологічної очистки перед випуском повністю очищених вод у гідрологічні об'єкти с. Княжичі, таким чином будь-який негативний вплив на гідроекосистеми повністю нівельований;
- окрім об'єктів екологічної мережі та природно-заповідного фонду екологічний каркас ДПТ представлений системою зелених насаджень обмеженого та спеціального призначення. Проектом передбачений інженерно-екологічний благоустрій та озеленення цих територій, що сприятиме оздоровленню середовища та забезпечить його оптимізацію.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект детального плану не буде затверджений.

Якщо не будуть затверджені рішення детального плану, біорізноманіття території села Княжичі скоріш за все залишиться на сталому рівні або буде продовжуватися спад чисельності різних видів флори та фауни через відсутність заходів по покращенню загального стану наколишнього природного середовища.

Поводження з відходами.

Існуючий стан. Територія проектування знаходиться за межами населених пунктів, на території розробки детального плану відсутні об'єкти житлової або громадської забудови тому санітарне очищення даної території не передбачено.

Проектний період. Норми накопичення твердих побутових відходів прийняті згідно з ДБН Б 2.2-12:2019. Розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів наведено в таблиці нижче.

Розрахунковий об'єм накопичення ТПВ

№ з/п	Об'єкти утворення ТПВ	Розрах. одиниця	Кількість твердих побутових відходів	
			кг (т)	м ³
1.	Сміття з удосконаленого покриття	7504 м ²	22512 (22,512)	37,52
2.	Садові відходи від зелених насаджень	9939 м ²	-	79,512
	ВСЬОГО		22512 (22,512)	<u>117,032</u> 117,0

Проектом визначено впровадження роздільного збору сміття на обладнаних ділянках з встановленням контейнерів для скла, паперу, пластику і побутових відходів.

Вивіз твердих побутових відходів передбачено по планово-регульованій та договірній системі санітарного очищення території.

Для забезпечення санітарного очищення території необхідна наступна спеціалізована санітарна техніка:

Сміттєвоз	1 од.
Мала техніка:	2 од.
травокосарка	1 од.
снігозбиральна машина	1 од.
Контейнери для збору ТПВ	2*3од.=6 контейнерів

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект детального плану не буде затверджений.

Накопичення обсягів відходів без належного їх утримання у місцях видалення відходів, відсутність дієвої системи вилучення вторинних ресурсів та сучасного підприємства з переробки ТПВ, утворення стихійних смітників створює ризики негативного впливу на здоров'я населення. Розвиток системи поводження з відходами є одним з пріоритетних завдань органів у сфері охорони навколишнього природного середовища. В згаданій сфері розроблені програми державного та місцевого рівня, очікується, що їх реалізація забезпечить досягнення екологічних стандартів у сфері поводження з відходами на місцевому рівні.

Фізичні фактори впливу.

Протипожежний розрив від трансформаторних підстанцій – 10 м згідно з табл. 15.9 ДБН Б.2.2-12:2019.

Згідно постанови КМУ № 209 від 04.03.1997 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж» охоронна зона ЛЕП 10 кВ складає 10 м обабіч.

Згідно Постанови КМ України №106 від 23.07.1991р. і № 600 від 29.08.1994 р., с. Княжичі не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на ЧАЕС. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми, виходи радону на поверхню, не зафіксовані.

В Департаменті екології та природних ресурсів відсутні дані щодо перевищення рівня природного радіаційного фону і вмісту штучних та природних радіонуклідів.

Обмеження по даному фактору відсутні. При проведенні будівельних заходів необхідно керуватись вимогами щодо безпечності будівельних матеріалів відповідно норм радіаційної небезпеки – «НРБУ-97» .

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект детального плану не буде затверджений.

Якщо проект детального плану не буде затверджений, шумове забруднення буде продовжуватися і здійснювати негативний вплив на комфортність проживання та стан здоров'я мешканців. Шум, діючи на нервову систему, викликає зміну серцевої діяльності, підвищує кров'яний тиск та загальну втому організму. Він послаблює увагу та гальмує психічні реакції, а також шкідливо впливає на органи зору та слуху, може стати причиною нервово-психічних розладів. Тому рішення детального плану необхідно реалізувати для покращення самопочуття мешканців села та відповідності нормам шумового навантаження для функціональних зон села.

Розділ 3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу.

В межах ДПТ буде відбуватися освоєння території під будівництво автозаправної станції, станції технічного обслуговування, автомийки, автостоянок тощо. Дане будівництво включає влаштування інженерних мереж та споруд, адміністративних споруд, транспортних мереж, влаштування захисного озеленення. Рішеннями ДПТ зроблене все можливе для нівеляції негативного від освоєння території на компоненти природи.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування було здійснено оцінку ймовірного впливу реалізації містобудівної документації відповідно до контрольного переліку, наведеного в таблиці нижче.

Вплив від реалізації документу ПДД на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря				

Вплив від реалізації документу ПДД на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел		●		Можливе незначне підвищення рівня забруднюючих речовин внаслідок роботи двигунів внутрішнього згоряння автомашин, що будуть обслуговуватися в межах комплексу території ДПТ. Однак, дотримання розмірів та режиму СЗЗ, а також влаштування зелених насаджень спеціального призначення будуть зменшувати негативний вплив на атмосферне повітря.
Погіршення якості атмосферного повітря		●		
Появу джерел неприємних запахів			●	
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			●	
Підземні води				
Значне зменшення кількості вод для водопостачання населення			●	Для отримання технічної води буде використовуватися водотривкий горизонт зі свердловин, які будуть знаходитися в межах ДПТ. Вони ж будуть слугувати гідрогеологічним індикатором для відстежування забруднення підземних вод.
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			●	АЗС-комплекс буде мати власну систему каналізаційних колекторів з відведенням вод ЛОС господарчо-побутової каналізації.
Забруднення підземних водоносних горизонтів			●	Не буде відьуватися за рахунок збирання стічних вод та їх очищення на ЛОС господарчо-побутової та дощової каналізації. Обов'язкове дотримання розміру СЗЗ від АЗС-комплексу згідно вимогам ДСП 173-96.
Відходи				
Збільшення кількості утворених чи накопичених відходів			●	На території ДПТ буде відбуватися роздільний збір ТПВ. Усі відходи будуть сортуватися у відповідні контейнери для подальшої вторинної переробки на найближчому сміттєпереробному підприємстві.
Утворення або накопичення радіоактивних відходів			●	В межах території ДПТ не будуть утворюватися радіоактивні відходи.
Земельні ресурси та ґрунти				
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару		●		Переміщення та ущільнення можливе, однак будуть застосовані заходи по зменшенню підіймання пилу шляхом зволоження ділянок

Вплив від реалізації документу ПДД на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
Провокація небезпечних інженерно-геологічних процесів			●	В разі виявлення ознак підтоплення або просідання лесовидних суглинків будуть прийняті інженерні заходи по ліквідації зазначених процесів. Будь-яке будівництво об'єктів АЗС-комплексу має ґрунтуватися на результатах інженерно-геологічних вишукувань.
Забруднення ґрунтів, геологічного середовища			●	В межах території ДПТ буде влаштована централізована побутово-промислова та дощова каналізації з відведенням забруднених стоків на відповідні ЛОС. Також буде здійснене сортування ТПВ на відповідних майданчиках із вивезенням відсортованих відходів на найближче сміттєпереробне підприємство.
Біорізноманіття				
Зміни кількості видів рослин, тварин, їхньої чисельності або територіальному представництві		●		Будівельні роботи передбачають зняття верхніх шарів ґрунту з рослинністю. Однак по завершенню будівництва плануються заходи по влаштуванню клумб та газонів, що буде сприяти відновленню рослинного покриву.
Зменшення площ зернових культур або с/г угідь в цілому			●	Проектну ділянку не передбачено використовувати у якості с/г угіддя.
Негативний вплив на об'єкти ПЗФ та екологічної мережі			●	Проектна ділянка ДПТ розміщена на певній відстані від об'єктів ПЗФ та екологічної мережі. Система перелічених запобіжних заходів буде нівелювати негативний вплив АЗС-комплексу на біорізноманіття.
Населення та інфраструктура				
Вплив на нинішню транспортну систему			●	Територія ДПТ буде мати свої окремі під'їзні шляхи і не буде впливати на зміну в роботі транспортної системи с. Княжичі.
Поява будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я населенню			●	Усі загрози для життя та здоров'я населення будуть нівельовані за рахунок впровадження вище наведених заходів з інженерного захисту навколишнього природного середовища.
Екологічне управління та моніторинг				
Погіршення екологічного моніторингу			●	Передбачається періодичний моніторинг всього населеного пункту, в тому числі проби повітря, підземних вод та ґрунту будуть здійснені в межах проектного АЗС-комплексу.
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			●	Введення в експлуатацію АЗС-комплексу не передбачають стимулювання небезпечних галузей виробництва.
Архітектурна, археологічна та культурна спадщина				
Негативний вплив на архітектурні, археологічні та культурні об'єкти			●	Вплив проектного АЗС-комплексу на архітектурні, археологічні та культурні об'єкти не передбачається. СЗЗ підприємства не поширюється на перераховані об'єкти.

Вплив від реалізації документу ПДД на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
Фізичні фактори впливу				
Фізичні впливи на навколишнє середовище та здоров'я людей			●	Для об'єктів, які джерелом шуму або електромагнітних випромінювань передбачено влаштування охоронних та санітарно-захисних зон, в яких не передбачено розміщення адміністративних, громадських чи житлових споруд.

Розділ 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.

Під час розробки звіту про стратегічну екологічну оцінку були визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

В рамках даної роботи були визначені ключові екологічні цілі та завдання в сфері охорони довкілля, їх відповідність цілям детального плану території та визначені можливості їх врахування при розробленні проектних рішень детального плану. На основі аналізу екологічної ситуації та проектних рішень, прийнятих у проекті детального плану території були визначені ключові актуальні питання, що потребують оцінки.

У таблиці нижче наведені ключові потенційні екологічні проблеми і ризику та їхні зв'язки з детальним планом території, яким була приділена особлива увага під час оцінки проектних рішень, що відображено у розділі 6.

Основні ризику	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, визначені проектом детального плану
Забруднення атмосферного повітря	Викиди забруднюючих речовин стаціонарними пересувними джерелами	Територія АЗС в межах ДПТ, автодорога О-101311 «Музичі – Грузьке»	Влаштування спеціальних очисних фільтрів на авто обслуговуючих підприємствах. Активне озеленення узбіч, повне покриття узбіч суцільним газоном для зменшення пилу вздовж навколо підприємств та автодороги О-101311. Обов'язковим елементом благоустрою вулиць є злива каналізація. Покращення стану доріг шляхом їх розширення та реконструкції, проведення ремонтно-будівельних робіт вулиць, доріг, поліпшення дорожнього покриття. Застосування технологій утилізації та ліквідації залишків нафтопродуктів та інших відходів. Дотримання розмірів СЗЗ підприємств.
Стан підземних вод	Поверхневий скид стічних вод, що формується на автообслуговуючих підприємствах, вздовж проїздів і автодороги О-101311 у підземні води.	Територія АЗС в межах ДПТ, автодорога О-101311 «Музичі – Грузьке»	Влаштування водопровідно-каналізаційної системи, 100% охоплення території централізованим водопостачанням, побутовою каналізацією усіх проектних підприємств. Проектування мереж дощової каналізації в межах території підприємств, а також вздовж автодороги О-101311. Проведення процедури вертикального планування території. Обов'язковою умовою функціонування дощової каналізації є очищення забруднених дощових стоків на локальних очисних спорудах дощової каналізації і випуск очищених вод у гідрологічні об'єкти с. Княжичі. Здійснення

			очистки забруднених (стічних) вод від транспортнообслуговуючих підприємств прогресивними сучасними методами очистки. Дотримання розмірів СЗЗ підприємств та охоронних зон від свердловини.
Геологічне середовище та його екологічний стан	Просідні властивості лесовидних суглинків на території детального планування.	Уся територія ДПТ	Запобігти прояву вказаних процесів на території ДПТ можливо, застосувавши наступні інженерні заходи: – необхідне попереднє замочування та тяжке трамбування лесовидних ґрунтів перед початком будь-якого будівництва; – обов'язково необхідно провести процедуру вертикального планування та прокладання мереж дощової каналізації з влаштування ЛОС, недопущення вільного стікання води по території ДПТ.
Ґрунтовий покрив	Забруднення ґрунтів паливо-мастильними матеріалами.	Вздовж автодороги О-101311, території автообслуговуючих підприємств.	100% охоплення території ДПТ централізованою побутовою та дощовою каналізацією, дотримання режиму СЗЗ автообслуговуючих підприємств, застосування очисних фільтрів, покриття узбіч газоном.
Рослинний та тваринний світ, природно-заповідний фонд, екологічна мережа, ландшафти	Зменшення біорізноманіття через активну антропогенну діяльність. Недбале ставлення населення до довкілля, ведення необґрунтованої господарської діяльності.	Вся територія ДПТ	Влаштування газонів навколо автообслуговуючих підприємств. Збереження видів флори і фауни, які внесені до Червоної книги України та Червоних списків тварин та рослин Київської області. Збереження середовища існування та умов розмноження тварин, Збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу під час здійснення будь-якого виду господарської діяльності відповідно до статті 27 Закону України «Про рослинний світ».
Поводження з побутовими та промисловими відходами	Забруднення ґрунтів, підземних вод.		Влаштування майданчику з сміттевими баками.
Фізичні фактори впливу	Акустичне забруднення, електромагнітний вплив	Автодорога О-101311 «Музичі – Грузьке, існуючі ЛЕП	Рекомендований ремонт автодоріг, влаштування якісного асфальтового покриття, дотримання охоронних та санітарно-захисних зон від дороги та ЛЕП.
Здоров'я населення	Усі вище описані ризики є чинниками, що послаблюють здоров'я людини.	Вся територія ДПТ	100% охоплення території системами водопостачання та водовідведення. Належна, своєчасна утилізація відходів. Забезпечення дотримання санітарно-гігієнічних норм та санітарно-захисних зон для авто обслуговуючих підприємств, своєчасне реагування на виникнення надзвичайних екологічних ситуацій.

Як зазначено у таблиці, декілька екологічних ризиків мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так і на здоров'я населення.

Серед екологічних проблем, що чинять негативний вплив на здоров'я населення варто виділити:

1) Забруднення атмосфери: провокує захворювання органів дихання, кровотворення, алергічні реакції, онкологічні захворювання, нервово-психічні розлади, зменшення очікуваної тривалості та якості життя.

2) Забруднення поверхневих та підземних вод: погіршення анафелогенної ситуації у селі, збільшення кількості хвороб органів кровотворення, шлунково-кишкового тракту, сечовидільної, нервової, ендокринної систем, зниження імунітету, зменшення очікуваної тривалості та якості життя.

3) Забруднення ґрунтів: провокує потрапляння токсичних речовин в організм людини через продукцію городництва та садівництва. Забруднені ґрунти є ідеальним субстратом для появи шкідливих мікроорганізмів, гельмінтів, що сприяє більшому захворюваності людей та тварин;

4) Деградація геологічного середовища: сприяє погіршенню анафелогенної обстановки, умов проживання населення, санітарного стану житлових приміщень, що у підсумку провокує захворювання органів дихання, застуди, ГРВІ та зниження імунітету;

5) Проблема накопичення відходів: відходи є небезпечною основою для розмноження хвороботворних мікроорганізмів, вони забруднюють усі компоненти навколишнього природного середовища. Таким чином, накопичення відходів має загальну шкідливу дію на організм людини, що у підсумку може призвести до розладу будь-якої системи організму людини;

6) Наявність шумового, електромагнітного забруднення: спричиняє нервові розлади, підвищує втомлюваність, знижує імунітет, може бути причиною порушення сну.

7) Деградація біорізноманіття: зменшення кількості зелених рослин сприяє збільшення забруднення атмосфери, пригнічує психоемоційний стан людини, може провокувати кількість збільшення хвороб органів дихання. В той же час інвазійні рослини активізують алергічні реакції в організмі людини.

8) Погіршення стану здоров'я населення: через погіршення стану атмосферного повітря. Можливі будь-які захворювання різних систем організму, зниження імунітету, пригнічуючий вплив на кровотворну та нервову систему, органи дихання. Скорочення тривалості життя, збільшення кількості онкологічних захворювань, погіршення якості життя.

Для усунення усіх вище означених проблем необхідно виконати усі рішення, що передбачені детальним планом на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району Київської області.

В межах ДПТ об'єкти природно-заповідного фонду, екологічної мережі відсутні. Проектом захисне озеленення та влаштування газонів.

Розділ 5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врядування таких зобов'язань під час підготовки документу державного планування.

Цей розділ ґрунтується на аналізі цілей документів державної політики, які мають відношення до цілей розвитку на місцевому рівні, і визначає ступінь їх врахування і впровадження через низку проектних рішень містобудівної документації. Проведений огляд відповідних цілей екологічної політики визначає загальні орієнтири, на основі яких оцінюють цілі та заходи детального плану території.

Оцінка відповідності детального плану території цілям програм державного та місцевого рівня, галузевих програм.

Проект детального плану території на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району Київської області достатньо у високій мірі відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному та регіональному рівнях, враховує більшість з них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

Прикладні рішення з питань охорони атмосферного забруднення є, в своїй більшості, аналогічними до рішень Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Київська» на 2021-2025 роки, Програми охорони навколишнього природного середовища Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки, що передбачають створення екологічно безпечних та комфортних умов для життя населення с. Княжичі Київської області шляхом зменшення антропогенного навантаження й відновлення довкілля за рахунок впровадження інноваційних технологій виробництва, зменшення викидів парникових газів та підвищення рівня екологічної культури і свідомості суспільства. Така задача досягається за рахунок рішень по розширенню зелених насаджень на території проектування, пропозицій по застосуванню фільтрів, замкнених циклів, енергозберігаючого обладнання на промислових та комунальних підприємствах с. Княжичі, проведення ремонту автодоріг, заохочення державою переходу транспортом на альтернативні види палива, дотримання меж та санітарно-гігієнічних умов усіх видів підприємств, об'єктів та закладів, що в процесі свого функціонування можуть забруднювати атмосферне повітря шкідливими викидами.

Прикладні рішення з питань охорони водних об'єктів, підземних вод, організації водопостачання та водовідведення є, в своїй більшості, аналогічними до рішень Програми «Питна вода Київщини» на 2022-2026 роки, Програми охорони навколишнього природного середовища Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, що передбачають забезпечення населення питною водою нормативної якості в межах науково-обґрунтованих нормативів питного водопостачання, реформування та розвиток водопровідно-каналізаційної мережі, підвищення ефективності та надійності її функціонування, поліпшення на цій основі стану здоров'я населення та оздоровлення соціально-екологічної ситуації, відновлення, охорона та раціональне використання джерел питного водопостачання. Вказані задачі досягаються за рахунок встановлення прибережних захисних смуг та меж заплавлених малих річок, обмежень господарської діяльності на даних територіях, будівництво мереж централізованого водопостачання та каналізації зі 100% охопленням житлової забудови. впровадження контролю скидів виробничих стічних вод за показниками якості у каналізаційну мережу, будівництво мереж дощової каналізації, виявлення та ліквідація джерел хімічного забруднення підземних вод, застосування очисних фільтрів, замкнених циклів, очисних споруд на об'єктах та підприємствах, що чинять негативний вплив на екологічний стан підземних та поверхневих вод с. Княжичі. Дотримання меж та санітарно-гігієнічного режиму санітарно-захисних зон – ще один важливий захід по збереженню чистоти поверхневих та підземних вод.

Прикладні рішення по охороні ґрунтів та земельних ресурсів є, в своїй більшості, аналогічними до рішень Програми охорони навколишнього природного середовища Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, Комплексної програми розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2021-2023 роки «Дієвий аграрій – успішна громада», що передбачає збалансоване забезпечення

потреб населення і галузей економіки у земельних ресурсах, раціональне використання та охорону земель, захист їх від виснаження, деградації, забруднення, підвищення врожаїв екологічно чистої продукції та забезпечення продовольчої безпеки держави, збереження ландшафтного і біологічного різноманіття, створення екологічно безпечних умов для проживання населення і провадження господарської діяльності, стабілізація та нарощування обсягів виробництва в рослинництві, підвищення родючості ґрунтів, (регулювання водного режиму, гіпсування, заліснення ґрунтів) забезпечення життєздатності сільського господарства, його конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Прикладні рішення з питань охорони геологічного середовища, в своїй більшості, є аналогічними до рішень Програми розвитку цивільного захисту населення і територій Боярської міської територіальної громади від надзвичайних ситуацій на 2021-2023 роки, що передбачає захист населення й територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в мирний час і в особливий період, захист від небезпечних геологічних процесів, запобігання виникненню можливих надзвичайних ситуацій і мінімізація їх наслідків.

Прикладні рішення з питань поводження з відходами, в своїй більшості, аналогічними до рішень Програми охорони навколишнього природного середовища Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки». Дана програма, як і рішення детального плану передбачають запровадження системи роздільного сортування сміття, пропонують новітні технології переробки сміття і повторного використання матеріалів, зменшення кількості обігу особливо небезпечних відходів, організацію майданчиків зі сміттєвими баками.

Прикладні рішення з питань рослинного та тваринного світу, біорізноманіття в своїй більшості, є аналогічними до рішень Програми охорони навколишнього природного середовища Боярської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки, Закону України «Про рослинний світ», Закону України «Про захист рослин», Закону України «Про екологічну мережу», Закону України «Про тваринний світ», Закону України «Про Червону книгу України». Вказані програми, як і рішення детального плану території, передбачають збільшення чисельності зелених насаджень на території детального планування та охорона існуючих видів рослинності. Збільшення площі зелених насаджень, що забезпечить збільшення популяції птахів. В той же час окреслені заходи по боротьбі зі шкідниками рослинних культур, попередження розповсюдження шкідливих комах, кліщів та мікроорганізмів для здоров'я людей та тварин.

Прикладні рішення з питань охорони здоров'я населення аналогічні до рішень Київської обласної програми «Здоров'я Київщини» на 2021-2023 роки, Київської обласної цільової Програми «Турбота» на 2021-2025 роки, Програми розвитку та підтримки первинної медичної допомоги в Боярській міській територіальній громаді на 2021-2023 роки. Вказані програми ставлять перед собою задачі покращення медичного обслуговування населення с. Княжичі, розширення мережі медичних закладів, надання безоплатних ліків та медичних послуг, розробку заходів з попередження захворювань різної етіології, ранню діагностику серцево-судинних, онкологічних хвороб, якісне медичне обслуговування дітей. Також рішення даних програм співпадають з заходами даного детального плану по забезпеченості населення якісною питною водою, доступу до безпечних продуктів харчування, 100 % охоплення території села централізованою побутовою та дощовою каналізацією, забезпечення належного функціонування дитячих дошкільних навчальних закладів, лікувально-профілактичних закладів села централізованим водопроводом, забезпечення проведення дезінфекційних,

дезінсекційних та дератизаційних заходів згідно затвердження програм чи у випадку надзвичайних ситуацій, забезпечення контролю за недопущенням виникнення і поширення інфекційних хвороб через харчові продукти, розглядається можливість розгортання реабілітаційних ліжок на деяких напрямках медичної допомоги. Спільною основою вказаної програми та рішень детального плану є проведення усіх вище зазначених прикладних екологічних рішень, що у кінцевому випадку призведе до зменшення захворювання населення, довголіття та поліпшення якості життя.

Оцінка відповідності детального плану зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні та шляхи їх врахування.

Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями у сфері охорони навколишнього природного середовища для вирішення актуальних питань сьогодення, а також з метою інтеграції держави до світового співтовариства для розв'язання глобальних екологічних проблем.

Основні напрями співробітництва з міжнародними організаціями, членом яких є Україна, наступні: охорона біологічного різноманіття, охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату, охорона озонового шару, охорона атмосферного повітря, поводження з відходами, оцінка впливу на довкілля.

Основними аспектами містобудівної документації, що потребують оцінки є рішення щодо функціонального використання території з урахуванням принципів охорони біологічного та ландшафтного різноманіття, що визначені низкою міжнародних зобов'язань. Міжнародні обов'язки Україна взяла на себе, підписавши більш ніж 50 міжнародних багатосторонніх угод, які стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких:

- Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992 р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-евразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення — Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки. Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних.

Станом на 01.01.2016 мережа займала близько 8 % території України і в основному складається з існуючих територій природно-заповідного фонду. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом документу

державного планування, території природно-заповідного фонду, що внесені до Смарагдової мережі України відсутні.

Відповідно до Рамсарської конвенції, стороною якої є Україна, на території держави здійснюються заходи для збереження мігруючих водно-болотних птахів, шляхом виділення певних територій та надання їм охоронного статусу. На території України виділено 39 водно-болотних угідь міжнародного значення, офіційно визнаних Рамсарською конвенцією, а ряд водно-болотних угідь є перспективними для визнання. Деякі водно-болотні угіддя погоджені розпорядженням Кабінету Міністрів України і подані на розгляд Секретаріату Рамсарської конвенції. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом документу державного планування, вищезазначені угіддя відсутні.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань по інших напрямках співробітництва, таким як зміна клімату, охорона озонного шару, поводження з відходами та іншими, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проекту документу державного планування, що є містобудівною документацією місцевого рівня. Дотримання перелічених вище зобов'язань може бути реалізоване в сфері науково-технічних розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проектуванні певних об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів в різних галузях господарської діяльності. Проте слід зазначити, що більшість заходів, визначених містобудівною документацією в частині розвитку систем інженерної інфраструктури, поводження з відходами, пропонують впровадження сучасних дружніх до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань у даній сфері.

Розділ. 6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

У цьому розділі наведений короткий огляд оцінки ризиків та потенційних впливів на навколишнє середовище. Окремі складові містобудівної документації були проаналізовані з метою виявлення потенційно значних впливів на навколишнє середовище, що мають відношення до реалізації рішень проекту детального плану території. Рішення з просторового планування території, що представлені проектом детального плану, були оцінені групами, що представляють зони певного функціонального використання, такі, як: промислово-складська забудова, території садибної та громадської забудови, території інженерної інфраструктури та інші.

Виявленні ключові впливи, пов'язані з конкретними запланованими рішеннями містобудівної документації, висвітлені у підрозділі 6.1.

На наступному етапі була проведена оцінка потенційних кумулятивних впливів шляхом аналізу комбінованого впливу реалізації різних проектних рішень на окремі компоненти навколишнього середовища, результати якої відображені у підрозділі 6.2.

6.1 Оцінка ключових наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, у тому числі на різнострокові проміжки часу.

У цьому розділі представлені результати оцінки проекту документу державного планування (проекту детального плану території) з урахуванням проектних рішень, прийнятих у відповідних розділах вище зазначеної документації. Оцінка враховує екологічні цілі, пов'язані з розвитком на місцевому рівні, з метою забезпечення

ефективного та сталого соціально-економічного розвитку села та поліпшення якості життя населення. Аналіз цілей екологічної політики викладений у розділі 5.

В більшій мірі оцінка зосереджується на потенційних екологічних наслідках пов'язаних із запропонованими змінами функціонального використання територій та основних проектних рішеннях з розвитку транспортообслуговуючих підприємств детального плану території та інженерної інфраструктури, передбачених містобудівною документацією. В процесі стратегічної екологічної оцінки був здійснений аналіз впливу реалізації рішень детального плану як на окремі компоненти навколишнього природного середовища, так і сукупний вплив на природні процеси та комплекси.

Результати оцінки представлені у вигляді матриці, що містить оцінку на основі рейтингу потенційних наслідків та супроводжується пояснювальними коментарями (див. таблиці нижче).

На основі оцінки окремих заходів проекту було проведено аналіз потенційних кумулятивних впливів, розглянуті заходи для пом'якшення та запобігання виявлених потенційних негативних наслідків реалізації проектних рішень на сільське середовище, природні комплекси, санітарно-гігієнічні умови проживання населення. Огляд потенційних негативних впливів та заходів з їх пом'якшення представлений у таблиці нижче.

Серед ключових наслідків реалізації проекту детального плану доцільно виділити:

Атмосферне повітря: у зв'язку з розвитком об'єктів господарського комплексу на території детального плану території очікується підвищення рівня забруднення повітря через збільшення кількості автомобілів, що будуть обслуговуватись АЗС, СТО та автомийкою, в той же час якісне покриття доріг, заохочення переходу водіїв на альтернативні види палива, застосування сучасних очисних технологій будуть пом'якшувати дану проблему. Детальний план передбачає передислокацію об'єктів V класу шкідливості, СТО, автомийки, стоянок, (і т.д.) з дотриманням СЗЗ та розривів, які не будуть знаходитись у зоні впливу на житлові будинки або місця тривалого перебування людей. Розвиток територій зелених насаджень, які розташовуються навколо запроектованих підприємств, в санітарно-захисних та охоронних зонах буде сприяти очищенню повітря території детального планування.

Водний басейн: запроектовані об'єкти транспортного обслуговування можуть збільшати об'єм стічних вод у підземні води с. Княжичі, однак, в той же час застосування сучасних локальних каналізаційних очисних споруд, будівництво дощової каналізації з локальними очисними спорудами буде зводити до мінімуму усі зазначені проблеми.

Стан геологічного середовища: на території детального планування наявні процеси просідання лесовидних суглинків. Запобігти прояву вказаних процесів на території ДПТ можливо, застосувавши наступні інженерні заходи:

- необхідне попереднє замочування та тяжке трамбування лесовидних ґрунтів перед початком будь-якого будівництва;

- обов'язково необхідно провести процедуру вертикального планування та прокладання закритої мережі дощової каналізації з влаштування ЛОС, недопущення вільного стікання води по незахищених схилах;

Вказані заходи допоможуть нейтралізувати зазначені проблеми.

Забруднення ґрунтів та поводження з побутовими відходами: запровадження системи роздільного сортування сміття, новітніх технологій переробки сміття і повторного використання матеріалів замість їх складування на території ТПВ, зменшення кількості обігу особливо небезпечних відходів буде чинити позитивний вплив на стан абсолютно всіх компонентів навколишнього природного середовища.

Біорізноманіття: максимальне збереження природних екосистем при будівництві та інших видах господарської діяльності, застосування очисних споруд, встановлення сміттєвих баків для збирання сміття, дотримання планувальних обмежень санітарно-гігієнічного, природоохоронного характеру – усі ці заходи позитивно позначаються на біорізноманітті території.

Здоров'я населення: збільшення площі зелених насаджень та виконання усіх екологічних рішень, представлених у проекті детального плану території позитивно вплине на стан здоров'я мешканців.

У таблиці 6.1 наведені основні виявлені впливи.

Шкала оцінки:

- 2 – суттєво негативний вплив;
- 1 – помірний негативний вплив;
- 0 – очікуваний вплив відсутній;
- +1 – помірний позитивний вплив;
- +2 – суттєво позитивний вплив.

Можливі ефекти від запропонованих рішеннями детального плану змін цільового використання ділянок

№ п/п	Функціональне використання/цільове призначення ділянки, місце розташування	Назва та функціональне використання ділянки згідно рішень генплану	Потенційний вплив на головні складові довкілля						
			Повітря	Водний басейн	Ґрунти	Геологічне середовище	Відходи	Біорізноманіття	Здоров'я людини
Розвиток транспортного обслуговування									
1	Територія у центральній частині ДПТ, що представлена землями вільними від забудови.	Освоєння території під технологічне обладнання та споруди АЗК	-1	-1	-1	0	0, -1	-1	-1
Розвиток інженерної інфраструктури									
2	Території у східній та західній частинах ДПТ, що представлені землями, вільними від забудови.	Освоєння території під інженерні мережі та споруди.	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1
Розвиток транспортної інфраструктури									
3	Різномісцеві території ДПТ, що представлені землями, вільними від забудови.	Освоєння території під проїзди, під'їзди, вулиці, тротуари, автостоянки	0	0	-1	0	0	-1	0
Розвиток зелених насаджень									
4	Ділянки у північній, південній та західній частинах території детального планування, що представлена землями вільними від забудови.	Освоєння територій під зелені насадження спеціального призначення представлені зеленими насадженнями, в т.ч. газонами.	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1
Розвиток громадської забудови									
5	Ділянки у північній та східній частинах ДПТ, що представлена вільними від забудови землями.	Освоєння території під багатофункціональний та офісно-складський комплекс	0	0	-1	0	0	-1	0

**Характеристика впливу основних рішень детального плану за ділянками
містобудівного розвитку на довкілля**

1) Розвиток підприємств транспортного обслуговування..

Складова довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Повітря	-1	Збільшення ризику забруднення через збільшення автотранспорту біля АЗС.
Водний басейн	-1	Можливе забруднення підземних вод паливно-мастильними матеріалами через збільшення автотранспорту біля АЗС
Ґрунти	-1	Вилучення ґрунтів, які б могли використовуватися для озеленення. Необхідні рекультиваційні заходи після завершення будівництва.
Геологічне середовище	0	При врахуванні висновків звіту з інженерно-геологічних вишукувань, проблем погіршення екологічного стану геологічного середовища не очікуються
Відходи	0,-1	При належному комунальному обслуговуванні та екологічній свідомості мешканців проблем з відходами не очікується. Можливе збільшення побутових відходів при поганому комунальному обслуговуванні території та низької екологічної свідомості громадян.
Біорізноманяття	-1	Видалення рослинності для будівництва споруд має бути компенсовано озеленення та благоустроєм території після завершення будівництва.
Здоров'я людини	-1	Усі вище означені фактори негативно впливають на здоров'я людини.

2) Розвиток інженерної інфраструктури

Складова довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Повітря	0	Негативного впливу не очікується.
Водний басейн	+1	Будівництво побутової та дощової каналізації, ЛОС дощової каналізації, санітарна очистка території, інженерні рішення щодо небезпечних природних процесів будуть позитивно впливати на екологічний стан підземних вод.
Ґрунти	+1	Влаштування побутової та дощової каналізації, будівництво ЛОС, санітарна очистка території позитивно вплине на екостан ґрунтів.
Геологічне середовище	+1	Інженерні рішення щодо територій з проявом небезпечних геологічних процесів, влаштування централізованої побутової та дощової каналізації, позитивно вплине на екологічний стан геологічного середовища.
Відходи	+1	Санітарна очистка території буде позитивно впливати на ситуацію з відходами
Біорізноманяття	+1	Всі вище описані заходи будуть позитивно впливати на баланс біорізноманіття
Здоров'я людини	+1	Всі вище описані заходи будуть позитивно впливати на стан здоров'я людей.

3) Розвиток транспортної інфраструктури

Повітря	0	Забруднення повітря не спостерігається
Водний басейн	0	Забруднення вод не спостерігається
Ґрунти	-1	Вилучення ґрунтів, які б могли використовуватися для озеленення. Необхідні рекультиваційні заходи після завершення будівництва.
Геологічне середовище	0	При врахуванні висновків звіту з інженерно-геологічних вишукувань, проблем погіршення екологічного стану геологічного середовища не очікуються.
Відходи	0	Відходи не очікуються
Біорізноманяття	-1	Видалення рослинності для будівництва споруд має бути компенсовано озеленення та благоустроєм території після завершення будівництва
Здоров'я людини	0	Вплив на здоров'я людини не очікується.

4) Розвиток зелених насаджень.

Складова довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Повітря	+1	Озеленення буде позитивно впливати на екологічний стан атмосферного

Складова довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
		повітря
Водний басейн	+1	Озеленення буде сприяти покращенню гідрогеологічних умов ділянки.
Ґрунти	+1	Озеленення буде позитивно впливати на ґрунтовий покрив за рахунок біохімічних та біофізичних процесів в системі «рослина-ґрунт»
Геологічне середовище	+1	Насадження рослин покращує гідрогеологічний режим території
Відходи	+1	Створення зелених зон передбачає видалення відходів та благоустрій території
Біорізноманіття	+1	Всі вище описані заходи будуть позитивно впливати на збільшення біорізноманіття
Здоров'я людини	+1	Всі вище описані заходи будуть позитивно впливати на стан здоров'я

5) Розвиток громадської забудови.

Складова довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Повітря	0	Ризиків для повітря не очікується.
Водний басейн	0	Ризиків для підземних вод не очікуються.
Ґрунти	-1	Вилучення ґрунтів, які б могли використовуватися для озеленення. Необхідні рекультиваційні заходи після завершення будівництва.
Геологічне середовище	0	При врахуванні висновків звіту з інженерно-геологічних вишукувань, проблем погіршення екологічного стану геологічного середовища не очікуються
Відходи	0	Ризик збільшення відходів не очікується.
Біорізноманіття	-1	Видалення рослинності для будівництва споруд має бути компенсовано озеленення та благоустроєм території після завершення будівництва
Здоров'я людини	0	Об'єкти характеризуються нейтральним впливом на здоров'я людини.

6.2. Можливість негативних кумулятивних ефектів

У даному підрозділі наведений короткий огляд оцінки ризиків кумулятивних ефектів. Для кожного окремого рішення детального плану, що має потенційні негативні наслідки (впливи), які визначені в процесі аналізу впливу на окремі компоненти навколишнього середовища, наданий короткий опис потенціального кумулятивного впливу та пропозиції щодо їх пом'якшення.

Таблиця 6.3 Оцінка екологічних ризиків кумулятивних ефектів та можливостей з їх пом'якшенням.

Рішення проекту з потенційними негативними впливами (-1,-2)	Потенційний кумулятивний вплив	Запропоновані заходи пом'якшення
Компонент довкілля	Атмосферне повітря	
п/н рішення проекту за табл. 6.1 - 1. Розвиток підприємств транспортного обслуговування (-1)	Забруднення повітрями викидами від автомобільного транспорту.	Влаштування очисних споруд, фільтрів, озеленення, використання новітніх виробничих технологій, дотримання розміру СЗЗ, перехід на електромобілі або газове паливо.
Компонент довкілля	Водний басейн	
п/н рішення проекту за табл. 6.1 - 1. Розвиток підприємств транспортного обслуговування (-1)	Можливе утворення стічних вод, які підлягають обов'язковому очищенню перед скидом у водні об'єкти. Існує ризик забруднення підземних вод при недостатньому очищенні стічних вод.	Зменшення ризиків через влаштування сучасних ефективних очисних споруд, фільтрів, влаштування колекторів дощової каналізації з ЛОС.
Компонент довкілля	Ґрунти та земельні ресурси	
п/н рішення проекту за	Вилучення ґрунтів, які б могли	Необхідні рекультиваційні земельні роботи

Рішення проекту з потенційними негативними впливами (-1,-2)	Потенційний кумулятивний вплив	Запропоновані заходи пом'якшення
табл. 6.1 - 1. Розвиток підприємств транспортного обслуговування (-1)	використовуватися для озеленення.	після завершення будівництва: вирівнювання земної поверхні, відновлення рослинності, благоустрій території.
п/н рішення проекту за табл. 6.1 - 3. Розвиток транспортної інфраструктури (-1)		
п/н рішення проекту за табл. 6.1 - 5. Розвиток громадської забудови (-1)		
Компонент довкілля	Біорізноманіття	
п/н рішення проекту за табл. 6.1 - 1. Розвиток підприємств транспортного обслуговування (-1)	Викиди забруднюючих речовин пригнічують ріст рослин та сприяє відступу фауни у більш чисті райони населеного пункту. Забруднення повітря, підземних вод, ґрунтів, буде негативно позначатися на біорізноманітті.	Максимально можливе озеленення території підприємств. Дотримання розмірів і умов утримання санітарно-захисної зони. Застосування очисних споруд, провідних екологічних виробничих технологій.
п/н рішення проекту за табл. 6.1 - 3. Розвиток транспортної інфраструктури (-1)	Викиди забруднюючих речовин пригнічують ріст рослин та сприяє відступу фауни у більш чисті райони населеного пункту. Забруднення повітря, підземних вод, ґрунтів, буде негативно позначатися на біорізноманітті.	Максимально можливе озеленення території підприємств. Дотримання розмірів і умов утримання санітарно-захисної зони. Застосування очисних споруд, провідних екологічних виробничих технологій.
п/н рішення проекту за табл. 6.1 - 5. Розвиток громадської забудови (-1)	Забудова території передбачає видалення рослинності.	Необхідні рекультиваційні земельні роботи після завершення будівництва: вирівнювання земної поверхні, відновлення рослинності, благоустрій території.
Компонент довкілля	Здоров'я людини	
п/н рішення проекту за табл. 6.1 - 1. Розвиток підприємств транспортного обслуговування (-1)	Забруднення повітря, підземних вод, ґрунтів, буде негативно позначатися на здоров'ї населення	Перехід з бензинового на газове паливо, електродвигуни, якісне влаштування дорожнього покриття з дощовою каналізацією, озеленення.

Таблиця 6.4 Коротко-, середньо- та довгострокові наслідки для довкілля і для здоров'я населення.

Проектні рішення	Короткострокові наслідки реалізації проектного рішення (1,3,5 років)	Середньострокові наслідки реалізації проектного рішення (10-15 років)	Довгострокові наслідки реалізації проектного рішення (50-100 років)
------------------	--	---	---

Проектні рішення	Короткострокові наслідки реалізації проектного рішення (1,3,5 років)	Середньострокові наслідки реалізації проектного рішення (10-15 років)	Довгострокові наслідки реалізації проектного рішення (50-100 років)
Розвиток підприємств транспортного обслуговування	Очікується незначний негативний вплив на повітря, підземні води, ґрунти, біорізноманіття та здоров'я людини. Необхідне будівництво очисних споруд, мереж дощової каналізації, дотримання санітарних норм поводження з відходами.	З провадженням очисних технологій очікується зменшення впливу підприємств на довкілля. Очікується збільшення площі насаджень спеціального призначення, будівництво дощової каналізації, впровадження заходів інженерного захисту компонентів довкілля.	Довгострокові наслідки співпадають з середньостроковими. Після 50-річного періоду експлуатації споруд та будівель необхідний капітальний ремонт або знесення будівель з послідовними проектними рішеннями.
Розвиток інженерної інфраструктури	Зменшення забруднення на всі компоненти довкілля, рішення проблем ДТП з проявом ЕГП, рішення ситуації зі сміттям, якісна очистка стічних вод та поверхневих вод, забезпечення нормальної дренажної властивості території.	Середньострокові наслідки співпадають з короткостроковими, необхідний періодичний догляд та ремонт інженерних споруд та мереж, їх розширення та 100% охоплення території ДТП.	Довгострокові наслідки співпадають з середньостроковими. Після 50-річного періоду експлуатації інженерних мереж необхідний капітальний ремонт або знесення споруд з наступними проектними рішеннями.
Розвиток транспортної інфраструктури	Очікується незначний негативний вплив на повітря, підземні води, біорізноманіття та здоров'я людини. Необхідне влаштування мереж дощової каналізації, вертикального планування, озеленення узбіч.	З переходом на альтернативні види палива, очікується зменшення навантаження на довкілля, покращення соціально-економічних показників для села. Дороги вимагають періодичного ремонту та заміни автодорожнього полотна у разі потреби. Очікується збільшення площі зелених насаджень вздовж трас, будівництво дощової каналізації, впровадження заходів інженерного захисту автодоріг.	Довгострокові наслідки співпадають з середньостроковими. Після 50-річного періоду експлуатації автодоріг, автостоянок необхідний капітальний ремонт або знесення споруд з послідовними проектними рішеннями.
Розвиток зелених насаджень	Зменшення забруднення на всі компоненти довкілля, збільшення кількості біорізноманіття, очищення повітря. Дане рішення буде сприяти покращенню здоров'я людини, поліпшення санітарно-гігієнічних умов проживання	Середньострокові наслідки співпадають з короткостроковими. Поступове розширення зелених насаджень буде очищенню повітря, покращенню його довкілля.	Довгострокові наслідки співпадають з середньостроковими. Необхідний постійний догляд за зеленими насадженнями, їх регулярна обрізка, лікування та своєчасна заміна при неможливості відновлення рослинності. Очікується

Проектні рішення	Короткострокові наслідки реалізації проектного рішення (1,3,5 років)	Середньострокові наслідки реалізації проектного рішення (10-15 років)	Довгострокові наслідки реалізації проектного рішення (50-100 років)
	населення.		поступове збільшення площі зелених насаджень у межах ДТП.
Розвиток громадської забудови	При забудові будуть вилучені ґрунти, які б могли використані для озеленення території, при будівництві ділянка буде очищуватися від зелених насаджень. Все це на початковому етапі негативно позначиться на стані довкілля.	Поступова рекультивация території та насаджень рослин навколо громадських об'єктів буде вирівнювати екологічний баланс території.	Довгострокові наслідки співпадають з середньостроковими. Після 50-річного періоду експлуатації споруд та будівель необхідний капітальний ремонт або знесення будівель з послідовними проектними рішеннями.

6.3. Висновки з результатів оцінки

Проведені аналізи виявили потенціал для позитивного впливу проекту містобудівної документації на навколишнє середовище та здоров'я населення. Водночас, було виявлено ряд ризиків та потенційних негативних наслідків, пов'язаних з основними рішеннями щодо планування, прийнятими в даному проекті. Основні висновки наведені нижче у цьому розділі. Основні пропозиції щодо запобігання, мінімізації та пом'якшення потенційних негативних наслідків подано далі в розділі 7 цього звіту.

Атмосферне повітря.

Основні ризики: Детальним планом передбачено розвиток дорожнього сервісу та транспортної інфраструктури, громадського обслуговування – усі ці рішення можуть призвести до забруднення атмосферного повітря за рахунок збільшення автомобільного трафіку та викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел. Особливо ці ризики більш ймовірні, якщо не будуть виконані рішення по екологізації господарчих процесів, встановлення очисних споруд, підтримки владою рішень щодо заохочення переходу власників автомобілів на альтернативні види палива. Нехтуванням розвитку транспортної мережі, що передбачені рішеннями детального плану, може привести до підвищення інтенсивності транспортного руху на існуючих вулицях та збільшення ризиків негативного впливу на здоров'я населення.

Очікувані позитивні ефекти: Реалізація запропонованих проектом детального плану планувальних рішень та інженерно-будівельних заходів позитивно вплине на якість повітря.

Визначений комплекс заходів з розвитку транспортної інфраструктури ДПТ за рахунок улаштування твердого покриття по всій вуличній мережі та будівництва нових зв'язків, забезпечить розподілення транспортних потоків ДПТ з урахуванням перспективних ділянок містобудівного освоєння, що сприятиме зменшенню впливу шуму та забруднення повітря від транспортних засобів.

Комплекс заходів з планувальної організації території спрямований на забезпечення санітарно-гігієнічної сумісності існуючих ділянок транспортного обслуговування з громадською забудовою. Зокрема: дотримання розривів та СЗЗ від підприємств, запровадження очисних технологій, дотримання санітарно-гігієнічних вимог при проектуванні споруд та обладнання АЗК.

Водні ресурси.

Основні ризики. Детальним планом передбачено розвиток дорожнього сервісу та транспортної інфраструктури, громадського обслуговування, що включає ризик забруднення підземних вод при відсутності відповідних інженерних мереж та очисних

споруд. Знешкодження стічних вод потребує попередньої очистки на локальних очисних спорудах перед їх скидом у резервуари-накопичувачі. Пропонується організація відведення дощових та талих вод за рахунок здійснення процедури вертикального планування та будівництва дощової каналізації. Дане питання вирішується при проектуванні нових підприємств, що потребує експертного контролю при погодженні проектної документації.

Очікувані позитивні ефекти: влаштування ЛОС дощової каналізації, здійснення очистки забруднених (стічних) вод від транспортообслуговуючих підприємств методами гідромеханічного очищення, фізико-механічними, хімічними, електрохімічними, біологічними або термічними методами, влаштування локальних каналізаційних очисних споруд призведе до оздоровлення підземних вод в межах ДПТ.

Ґрунти та земельні ресурси.

Основні ризики: будівництво нових об'єктів може призвести до порушення ґрунтів. Збільшення кількості автомобілів також може призвести до забруднення ґрунтів залишками палива, мастильними матеріалами, пилом. Розвиток транспортної інфраструктури та розвиток дорожнього сервісу, громадського обслуговування може призвести до збачення ґрунтів промисловими токсичними речовинами при господарчих процесах.

Основні позитивні наслідки: проведення рекультиваційних земельних робіт після завершення будівництва, вирівнювання земної поверхні призведе до відновлення земель. Також позитивно на стан ґрунтів будуть здійснювати озеленення та благоустрій території. При дотриманні підприємствами екологічної політики, яка повинна включати застосування очисних споруд, фільтрів очікується стабілізаційний вплив на всі компоненти навколишнього середовища, включаючи ґрунти.

Стан геологічного середовища.

Основні ризики: основним ризиком для геологічного середовища ДПТ при здійсненні рішень детального плану – можливість активізації процесів просідання лесовидних суглинків, якщо не буде здійснена процедура попереднього замочування вказаних ґрунтів.

Основні позитивні наслідки: якщо будуть проведені спеціальні захисні заходи (попереднє замочування лесовидних ґрунтів, застосування важкого трамбування ґрунтів) геологічне середовище не буде відчувати негативного впливу, так само як і для усіх споруд буде гарантоване безаварійне будівництво. Запорукою надійного будівництва та якісної експлуатації будівель та споруд є процедура проведення інженерно-геологічних вишукувань і дотримання висновків відповідного звіту. Як основний захист від підтоплення проектом запропоноване будівництво мереж дощової каналізації, вертикальне планування.

Біорізноманіття.

Основні ризики: оскільки розвиток дорожнього сервісу та транспортної інфраструктури, громадського обслуговування, збільшення кількості авторанспорту може призвести до ймовірного збільшення кількості забруднюючих речовин у кожному компоненті довкілля, у кінцевому випадку це може призвести до пригнічення росту рослин та сприянню відступу фауни у більш екологічно чисту місцевість.

Основні позитивні наслідки: при проведенні озеленення території ДПТ, застосуванні екологічно безпечних технологій, проведенні благоустрою, сортуванні та вивезенні сміття можливі позитивні наслідки для збільшення кількості як рослин, так і тварин.

Ризики для здоров'я населення.

Основні ризики: загалом збільшення кількості забруднюючих речовин у компонентах довкілля при освоєнні території ДПТ та інших видах діяльності, окреслених детальним

планом може призводити до збільшенн кількості, захворювань органів дихання, онкохвороб, нервової системи, захворювань шлунково-кишкового тракту, кровотворної, імунної системи. Саме тому для зменшення такого ризику варто керуватися екологічними рішеннями детального плану території.

Основні позитивні наслідки: максимально можливе озеленення території підприємств, дотримання розмірів і умов утримання санітарно-захисної зон, застосування очисних споруд, провідних екологічних виробничих технологій позитивно відображаться на стані здоров'я місцевого населення.

Розділ 7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документу державного планування.

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що впливають з реалізації містобудівної документації. Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок реалізації рішень містобудівної документації.

Реалізація проекту детального плану території потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери дорожнього сервісу, забезпечення системами інженерної інфраструктури, розвитку транспортної інфраструктури, заходів із інженерної підготовки та захисту території, розвитку громадських об'єктів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища ДПТ.

Пом'якшення та запобігання потенційних негативних впливів на довкілля передбачається здійснювати шляхом виконання планувальних та інженерно-конструктивних заходів. Серед **конструктивних рішень детального плану території**, які позитивно вплинуть на стан навколишнього середовища, виділено наступні:

- 1) Створення насаджень спеціального призначення у північній, східній та західній частинах ДПТ.
- 2) Проектування нових зручних під'їзних шляхів до об'єктів транспортного, громадського призначення для мінімізації використання паливних матеріалів.
- 3) Формування єдиного транспортно-обслуговуючого комплексу, врахування зони акустичного дискомфорту та обмежень санітарно-гігієнічного характеру згідно з діючими ДСП 173-96 та ДБН Б 2.2-12:2019.
- 4) Здійснення процедури вертикального планування території для якісного відведення талих та дощових з ДПТ, їх очищення на ЛОС дощової каналізації.
- 5) Будівництво усіх необхідних інженерних мереж (водозабезпечення, водовідведення, електропостачання, санітарного очищення території) для недопущення накопичення шкідливих речовин та сміття у межах ДПТ.
- 6) Рекомендована заміна традиційних видів палива на альтернативні;
- 7) Застосування технологій утилізації та ліквідації залишків нафтопродуктів та інших відходів.
- 8) Здійснено заходи з інженерної підготовки направлені на ліквідацію осередків просідання лесовидних суглинків в межах ДПТ.

Охорона атмосферного повітря.

- запровадження підприємствами, установами та організаціями, що мають стаціонарні джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, заходів щодо

зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря, передбачених в дозволах на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;

- здійснення контролю за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичних факторів впливу та ведення їх постійного обліку на підприємствах;

- здійснення контролю за проектуванням, будівництвом і експлуатацією споруд, устаткування та апаратури для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин і зниження впливу фізичних та біологічних факторів; оснащення їх засобами вимірювальної техніки, необхідними для постійного контролю за ефективністю очищення, дотриманням нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів;

- проведення моніторингу впливу підприємств на оточуюче середовище, забезпечення виконання інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи пило-газоочисних установок;

- розробка проектів організації (скорочення) санітарно-захисних зон окремих підприємств та промислових груп, здійснення заходів щодо організації, благоустрою і озеленення СЗЗ;

- подальший розвиток вулично-дорожньої мережі з метою раціонального розподілення руху транспорту: реконструкція існуючих і будівництво нових вулиць з сучасними технічними параметрами та інші заходи передбачені розділом «Транспортна інфраструктура»;

- для існуючих АЗС, СТО, , автостоянок забезпечити дотримання санітарних розривів та санітарно-захисних зон відповідно до вимог ДСП № 173-96;

- розвиток системи теплогазопостачання (при проведенні реконструкції джерел забезпечення тепла, застосовувати сучасні технології і сучасні теплогенератори в децентралізованих системах опалення);

Окрім того, з метою забезпечення нормативної якості повітря рекомендується:

- проведення реконструкції комунальних систем та об'єктів тепло- і водопостачання шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій;

- здійснення постійного моніторингу за джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

- заходи по оздоровленню повітряного басейну необхідно передбачати відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

- в межах санітарно-захисних смуг передбачене озеленення спеціального призначення, з відповідною шириною смуги зелених насаджень 20,0 м та 50,0 м.

- заходи по оздоровленню повітряного басейну необхідно передбачати відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Для пом'якшення та адаптації до змін клімату:

- для зелених зон території проектування здійснювати підбір видів дерев та чагарників з урахуванням їх кліматичної резистентності та асиміляційних властивостей;

- облаштування екопарковок з трав'яним покриттям при необхідності організації парковок для тимчасового зберігання автомобілів (біля об'єктів громадського обслуговування тощо);

- впровадження теплових установок сучасного типу, які не здійснюють викидів в атмосферне повітря, з використанням природних джерел енергії, як енергія сонця, відбір теплової енергії від ґрунту тощо;

- інформування населення про наслідки змін клімату та місцеві можливості адаптації.

Охорона підземних вод

Вплив на підземні води під час будівництва можливий під час аварійних проливів палива і мастил працюючих механізмів.

Заходи для забезпечення нормативного стану підземних вод під час будівництва включають:

- організація належного водопостачання для всіх водоспоживачів з забезпеченням потреб у воді на території нової забудови (буріння додаткових свердловин, прокладання та заміна мереж і ін.); дотримання зон суворого режиму на свердловинах питного водопостачання (ДБН В.2.5-74:2013 розділ 15, а також Постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 року № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів») та забезпечення належної якості питних вод, при необхідності влаштування споруд доочистки, запровадження сучасних методів економії води з заборонаю використання питних вод для технічних цілей (див. розділ «Водопостачання»);

- організація централізованого водовідведення каналізаційних стоків з території існуючої та перспективної забудови на очисні споруди повного біологічного очищення;

- забезпечення системи відведення та очистки поверхневого стоку з існуючої та проектною територією проектування, будівництво мережі зливової каналізації, очисних споруд перед випуском стоків у резервуари-накопичувачі із застосуванням їх повної очистки та сучасних методів очищення, організація локальних систем водовідведення та очищення стоків;

- раціональна організація та очищення поверхневого стоку, будівництво та налагодження ефективного функціонування мережі зливової каналізації;

- винесення в натуру першого поясу суворого режиму зони санітарної охорони підземних джерел;

- Під час розроблення містобудівної документації необхідно передбачати виконання вимог:

- Водного кодексу України;
- Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;

- Постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами»;

- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 № 134, від 28.08.2013 № 410.

Охорона земель

Відповідно до статті 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності необхідно передбачити заходи щодо:

- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;

- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон;

- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;

- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві;
- врахування екологічних наслідків проектованої діяльності при виділенні земельних ділянок;
- ренатуралізація та озеленення порушених земель;
- налагодження ефективної системи санітарного очищення території: своєчасне прибирання та забезпечення знешкодження/утилізації побутово-господарських відходів; вирішення проблеми збирання побутових відходів з запровадженням системи роздільного збирання ТПВ та будівництва сміттесортувального підприємства поза межами села;

Заходи по стабілізації геологічного середовища

- проведення попереднього замочування та важкого трамбування лесовидних ґрунтів перед початком будь-якого будівництва буде нівелювати просідні процеси у лесовидних суглинках;
- проведення процедури вертикального планування, прокладання мереж дощової каналізації з влаштування ЛОС;

Поводження з відходами

Проектом визначено впровадження роздільного збору сміття на обладнаних ділянках з встановленням контейнерів для скла, паперу, пластику і побутових відходів.

Утилізація твердих побутових відходів передбачена по існуючій схемі централізовано комунальним підприємством за умовами договору.

Охорона праці, техніка безпеки, пожежна безпека

Заходи для забезпечення безпечних умов праці під час будівництва та введення в експлуатацію об'єктів будівництва включають:

- влаштування необхідних огорожень будівельного майданчика (охоронних, захисних або сигнальних), встановлення режиму пропуску на територію об'єкту будівництва;
- встановлення освітлення входу та прилеглої території об'єкту будівництва в нічний час;
- створення належних умов проживання та праці населення, санітарно-побутове і медичне обслуговування у відповідності з діючими санітарними нормами;
- контроль за точним дотриманням технології провадження робіт;
- суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» та Правил техніки безпеки в Україні.

Рослинний і тваринний світ.

Заходи щодо збереження тваринного світу. Відповідно до частини 2 статті 39 Закону України «Про тваринний світ» під час розміщення, проектування та забудови населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів, введення в господарський обіг цілих земель, заболочених, прибережних і зайнятих чагарниками територій, меліорації земель, здійснення лісових користувань і лісгосподарських заходів, проведення геологорозвідувальних робіт, видобування корисних копалин, визначення місць випасання і прогону свійських тварин, розроблення туристичних маршрутів та організації місць відпочинку населення проектом передбачені заходи щодо збереження середовища існування та умов розмноження тварин, забезпечення недоторканності ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу.

Збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу. Відповідно до частини першої та другої статті 27 Закону України «Про рослинний світ» підприємства,

установи, організації та громадяни, діяльність яких пов'язана з розміщенням, проектуванням, реконструкцією, забудовою населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, а також введенням їх в експлуатацію, повинні передбачати і здійснювати заходи щодо збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу.

Будівництво, введення в експлуатацію підприємств, споруд та інших об'єктів і застосування технологій, що викликають порушення стану та умов місцезростання об'єктів рослинного світу, засмічення, а також забруднення хімічними та іншими токсичними речовинами території, зайнятих ними, забороняється.

Заходи з охорони здоров'я.

Під час розроблення містобудівної документації передбачено виконання наступних вимог:

1. Постанова головного державного санітарного лікаря України № 45 від 01.12.1999 «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень»
2. Постанова Міністерства здоров'я України № 42 від 01.12.1999 «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень»
3. Постанова Міністерства здоров'я України № 37 від 01.12.1999 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку».
4. Наказ Міністерства здоров'я України № 54 від 02.02.2005 «Про затвердження державних санітарних правил «Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України»
5. Наказ Міністерства здоров'я України № 2173 від 19.06.1996 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів».
6. Наказ Міністерства здоров'я України № 145 від 17.03.2011 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць»
7. Наказ Міністерства здоров'я України № 400 від 12.05.2010 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»
8. Наказ Міністерства здоров'я України № 476 від 18.12.2002 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил при роботі з джерелами електромагнітних полів»
9. Орієнтовні безпечні рівні впливу хімічних чинників у повітрі робочої зони (затверджено головним державним санітарним лікарем України від 17.07.2015 року)
10. Гранично допустимі концентрації хімічних чинників у повітрі робочої зони (затверджено головним державним санітарним лікарем України від 17.07.2015 року)
11. Значення гігієнічних нормативів і регламентів безпечного використання хімічних речовин (затверджено головним державним санітарним лікарем України від 23.04.2015 року)
12. Наказ Міністерства здоров'я України № 173 від 19.06.1996 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»;
13. Постанова головного державного санітарного лікаря України № 28 від 01.07.1999 «Державні санітарні правила та норми «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України»
14. Наказ Міністерства здоров'я України № 1114 від 19.12.2013 «Про затвердження Гігієнічних вимог до дієтичних добавок»
15. Наказ Міністерства здоров'я України № 30 від 23.02.2000 «Про затвердження списків і введення в дію гігієнічних регламентів шкідливих речовин у повітрі робочої зони і атмосферному повітрі населених місць».

ПЗФ.

Оскільки в межах проектування відсутні існуючі та перспективні до заповідання об'єкти ПЗФ та інші охоронні території, наслідки впливу запроєктованих об'єктів на навколишнє природне середовище, що охороняється відсутні.

Розділ. 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

Оцінка альтернатив.

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації проекту детального плану території на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району Київської області була прийнята наступна перспектива для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище: 1. Варіант нульової альтернативи; 2. Варіант виконання проектних рішень. 3. Варіант відмови від влаштування шумозахисного екрану від проектної міжнародної автодороги у північній частині ДПТ.

1. У «Варіанті нульової альтернативи» розглядалася ситуація гіпотетичного сценарію, за яким проект «Детального плану території на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району Київської області» не затверджується. Цей сценарій можна розуміти як продовження поточних (в тому числі несприятливих) екологічних тенденцій, наведених у розділах 2, 3 та 4 цього звіту. Отже, за результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової альтернативи» подальший сталий розвиток території детального планування є неможливим, а зазначена альтернатива призводить до певної стагнації та неефективного використання містобудівного ресурсу, хаотичного будівництва та погіршення екологічної ситуації в межах вказаної території.

2. «Варіант виконання проектних рішень» – прийнятий варіант. При виконанні проектних рішень забезпечено збалансований підхід у системі «розвиток території детального планування – стан довкілля». При виконанні проектних рішень передбачені заходи, що направлені на зменшення/усунення/покращення стану навколишнього природного середовища. Забудова території буде відбуватися згідно з архітектурними рішеннями, які враховують вплив об'єктів на довкілля. Окрім того чимало інженерних рішень направлені на вирішення екологічних проблем території детального планування, (утилізація відходів, будівництво мереж водопостачання та водовідведення, тепlopостачання, газопостачання, інженерного захисту та підготовки території, благоустрій та озеленення, тощо) надані рекомендації для оздоровлення довкілля. Також важливим аспектом детального плану території є врахування санітарно-захисних зон санітарно-гігієнічного, охоронного, інженерно-геологічного, природоохоронного, історико-культурного характеру, дотримання режиму обмеження господарювання в зазначених зонах при здійсненні проектних рішень. Отже, варіант виконання проектних рішень є прийнятим і підлягає до реалізації під час розробки детального плану території на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району.

3. Варіант відмови від влаштування шумозахисного екрану від проектної міжнародної автодороги у північній частині ДПТ. Розглядався варіант відмови від влаштування шумозахисного екрану у північній частині ДПТ від проектної міжнародної автодороги, однак у таку разі шумове забруднення від траси буде значно вище, що

негативно позначається на здоров'ї людей, які перебувають в зоні АЗС комплексу, спричиняючи зниження працездатності та розлади нервової системи. Для того щоб ліквідувати зазначені наслідки детальним планом прийнято рішення про влаштування шумозахисного екрану, що дозволило вдвічі зменшити зону акустичного дискомфорту та поліпшити акустичний фон території, захистити здоров'я людей від негативного впливу шумового навантаження.

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка

Здійснення CEO відбувалося у 6 етапів:

Етап 1. Підготовчий:

- Ухвалення рішення про проведення CEO;
- Утворення Робочої групи із CEO та забезпечення її постійної взаємодії з усіма розробниками стратегії;
- Визначення кола органів влади, які братимуть участь у консультаціях;
- Визначення кола зацікавлених сторін і необхідного ступеня залучення громадськості до консультацій і участі;
- Інформування громадськості.

Етап 2. Визначення сфери охоплення CEO:

- 3.1. Визначення ключових екологічних проблем;
- 3.2. Визначення просторових і часових меж оцінки;
- 3.3. Проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я щодо того, яка інформація має бути включена до звіту про CEO;
- 3.4. Підготовка та подання замовником до уповноважених органів заяви про визначення обсягу CEO стратегії;
- 3.5. Визначення плану дій і графіка проведення CEO.

Етап 3. Оцінка екологічної ситуації на території селища:

- Збір та аналіз інформації про стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- Проведення SWOT-аналізу з точки зору екологічної ситуації;
- Проведення аналізу трендів стану довкілля.

Етап 4. Проведення CEO (оцінка запропонованих заходів щодо впливу на довкілля та відповідність регіональним екологічним цілям):

- Оцінка ступеня врахування регіональних екологічних цілей в стратегічних і оперативних цілях стратегії;
- Проведення консультацій із громадськістю щодо екологічних цілей;
- Визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- Проведення оцінки впливу стратегії на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення.

Етап 5. Розроблення документації із CEO та передача на ухвалення:

- Підготовка звіту про CEO та рекомендацій щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації стратегії;
- Обговорення документації, збір і врахування пропозицій зацікавлених органів влади та громадськості;
- Розроблення остаточного проекту документації із CEO та передача до сільської ради для розгляду й ухвалення;
- Забезпечення доступу громадськості до розробленої документації.

Етап 6. Моніторинг фактичного впливу впровадження стратегії на довкілля:

- Створення системи моніторингу впливу стратегії на довкілля;
- Утворення робочого органу з моніторингу впливу стратегії на довкілля.

Серед ускладнень, що виникли в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні фактори:

Серед ускладнень що виникли в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні фактори:

- малий об'єм офіційних статистичних екологічних даних по с. Княжичі, відсутність екологічних даних по окремим мікрорайонам села, тому висновки отримані в результаті аналізу статистичних даних мають певний відсоток похибки;
- обмежений рівень сприяння місцевих органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, в наданні вихідних даних для виконання стратегічної екологічної оцінки детального плану території;
- відсутність даних про стан здоров'я мешканців населеного пункту;
- обмеженість обсягу місцевого бюджету для здійснення замовлень на проведення екологічних досліджень території.

Розділ. 9. Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

При проведенні моніторингу за реалізацією рішень проекту містобудівної документації необхідно аналізувати відхилення фактичних показників чисельності населення села від проектних на поточний період, здійснювати контроль за відповідністю проектним рішенням реальних обсягів будівництва об'єктів інженерної інфраструктури, транспортного обслуговування, розвитку зеленених територій.

При проведенні моніторингу реалізації рішень містобудівної документації особливу увагу треба звертати на своєчасне виконання робіт по інженерному обладнанню території, будівництву водопровідних, каналізаційних і теплових мереж, мереж газопостачання, дошової каналізації, очисних споруд, трасуванню магістральних вулиць і проїздів та їх завершення до вводу в експлуатацію споруд до початку процедур.

В процесі моніторингу необхідно перевіряти виконання проектних рішень щодо планувальної організації та функціонального зонування території села в питаннях перепрофілювання підприємств, комунально-складських об'єктів в селітебній зоні, організації та скорочення санітарно-захисних зон транспортнообслуговуючих підприємств.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охороні навколишнього природного середовища. Виконання низки планувальних і технічних заходів, визначених в проекті детального плану, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища, є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності населення.

Контролю підлягають санітарно-захисні зони виробничих об'єктів, що розвиваються, які повинні відповідати нормативним вимогам «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів ДСП №173-96». З обов'язковим виконанням заходів визначених робочою проектною документацією – розділом «Оцінка впливу на довкілля».

При моніторингу реалізації проекту містобудівної документації необхідно перевіряти виконання рішень по організації зелених зон. У тому числі: розміщення відповідно до детального плану зелених насаджень спеціального призначення у південній та північній частинах ДПТ, влаштування пішохідних доріжок.

Основні показники моніторингу якості атмосферного повітря, етапи, механізми та строки його виконання затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 827 у «Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони

атмосферного повітря». Перелік забруднюючих речовин за яким ведеться моніторинг стану атмосферного повітря та опадів, методика їх вимірювання, періодичність, строки проведення захисних заходів, їх нормативні значення та цільові параметри наведено наведено у додатках вказаного документу. Окрім заходів з моніторингу якості атмосферного, передбачених порядком, рекомендовано зробити перевірку наступних завдань:

- контроль за виконанням планувальних заходів: зміни в планувальній організації території села, спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог до її функціонального зонування; створення та озеленення санітарно-захисних зон для підприємств та інших виробничо-комунальних об'єктів; перепрофілювання або закриття підприємств та інших об'єктів, що розташовані в межах існуючої та перспективної сельбищної зони з метою скорочення (або ліквідації) їх СЗЗ; розвиток вуличної мережі та об'їзних доріг для транзитного транспорту, створення захисного озеленення вздовж вулиць та доріг;

- нагляд за виконанням технологічних та санітарно-технічних заходів: впровадження нових мало- та безвідходних технологій на підприємствах, модернізація існуючих об'єктів теплоенергопостачання, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії, тощо;

- перевірка виконання підприємствами, установами та організаціями умов діяльності та заходів зі скорочення викидів забруднюючих речовин та парникових газів, викладених в дозволах на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами і зменшення впливу фізичних факторів впливу на довкілля;

- контроль за дослідженням впливу підприємств на оточуюче середовище, контроль за виконанням інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних і пересувних джерел забруднення, ефективності роботи пилогазоочисних установок.

Основні показники моніторингу якості вод, етапи, механізми та строки його виконання затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758 у «Порядку здійснення державного моніторингу вод». Перелік забруднюючих речовин за яким ведеться моніторинг стану поверхневих та підземних вод, методика їх вимірювання, періодичність, строки проведення захисних заходів, їх нормативні значення та цільові параметри наведено у додатках вказаного документу. Окрім цього контроль за охороною водних ресурсів включає нагляд за відведенням та очищенням поверхневих стічних вод з території села, наглядом за будівництвом локальних очисних споруд дощової каналізації та ефективністю їх роботи, виконанням технологічних та технічних заходів на промислових об'єктах (впровадження зворотних систем водопостачання, безстічних виробництв із замкнутими циклами водопостачання та інші). Ефективність роботи систем водопостачання та каналізування (в тому числі зливової каналізації) визначається за результатами лабораторних досліджень якості питної води та поверхневих, підземних вод за хімічними та бактеріологічними показниками. Для контролю ефективності роботи каналізаційних очисних споруд необхідно здійснювати моніторинг водних об'єктів у місцях випуску стічних вод після очистки.

Основні положення, мета, завдання порядок проведення, виконавці, фінансування заходів з моніторингу ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення відображено у наказі Міністерства аграрної політики України № 51 від 26.02.2004 «Про затвердження положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення». Основні показники, етапи, нормативні значення, цільові параметри для моніторингу екологічного стану ґрунтів відображено у «Переліку обов'язкових показників якісного стану ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення» (додаток № 1 постанови

КМУ «Про нормативи якісного стану ґрунтів». Перелік нормативних документів, які є доказовою базою для контролю стану ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення висвітлено у додатку № 2 постанови КМУ «Про нормативи якісного стану ґрунтів».

Перелік забруднюючих речовин, за яким ведеться моніторинг стану ґрунтів населених пунктів, методика їх вимірювання, нормативні значення наведено у Програмі державної гідрометеорологічної служби Мінекоресурсів України. «Відбір проб ґрунту для визначення забруднення промисловими токсикантами (важкими металами)». Окрім заходів з моніторингу якості ґрунтів, передбачених положенням та державною програмою, рекомендовано зробити перевірку наступних завдань:

- контроль за врахуванням екологічних наслідків проектної діяльності при виділенні земельних ділянок;
- контроль за збереженням максимально можливої площі відкритих земель та озеленених ділянок при новому будівництві;
- нагляд за збереженням ландшафтного різноманіття при новому будівництві;
- нагляд за ренатуралізацією та озелененням порушених земель;
- контроль за проведенням протиерозійних заходів при обробці земель сільськогосподарського призначення, дотримання екологічних норм навантаження мінеральними добривами;
- здійснення інвентаризації токсичних відходів промислових виробництв, дотримання санітарних норм щодо умов зберігання токсичних промислових відходів;
- контроль застосування економічних та регулятивних важелів для зменшення обсягів утворення та накопичення промислових відходів;
- нагляд за виконанням комплексу робіт по інженерній підготовці території та захисту від небезпечних природних процесів;
- нагляд за моніторингом хімічного забруднення ґрунтів;

Моніторинг наслідків виконання документа державного планування щодо стану геологічного середовища детального планування необхідно здійснювати відповідно до наказу Державної служби геології та надр України від 15 лютого 2012 року № 44 «Про затвердження методичних рекомендацій з проведення моніторингу та наукового супроводження надрокористування», постанови КМУ від 30.03.1998 № 391 «Про затвердження положення про державну систему моніторингу довкілля», положення «Про державний моніторинг екзогенних геологічних процесів, види та просторові характеристики, активність прояву» (УкрдГРІ від 5 липня 2001 р.). Окрім заходів з моніторингу стану геологічного середовища, передбачених вказаними вище документами, рекомендовано зробити перевірку виконання заходів проти просідання, підтоплення та заболочення перед початком будь-якого будівництва.

Основні показники та контроль заходів з моніторингу забруднення довкілля побутовими та промисловими відходами, мета, строки, очікувані результати реалізації моніторингу, шляхи і способи розв'язання проблем відходів затверджено Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року» згідно з розпорядженням № 820 КМУ від 08.11.2017 року.

Моніторинг рівнів шуму необхідно проводити згідно з «Державними санітарними нормами допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови» від 20.03.2019, № 281/33252. Моніторинг рівнів вібрації необхідно проводити згідно з «Державними санітарними нормами виробничої загальної та локальної вібрації» ДСН 3.3.6. 039-9, затверджених постановою № 39 від 1.12.1999 Головним державним санітарним лікарем України. В данному документі прописані параметри виробничої вібрації, методи вимірювання виробничої вібрації, гранично

допустимі величини параметрів виробничої вібрації, критерії для встановлення бальної оцінки факторів виробничого середовища та інші показники та норми, необхідні для якісного моніторингу вібрації. Моніторинг рівнів електромагнітних випромінювань необхідно проводити згідно з «Державними санітарними нормами і правилами захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України 01.08.1996 № 239). Моніторинг рівнів радіаційних випромінювань необхідно проводити згідно з «Основними санітарними правилами забезпечення радіаційної безпеки України» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України 02.02.2005 № 54), Нормами радіаційної безпеки України (НРБУ-97). Спеціалізовані лабораторії органів санітарно-гігієнічного контролю повинні вести облік найбільш потужних джерел шуму, вібрації та електромагнітних випромінювань на території села.

Законодавчою базою для здійснення моніторингу рослинного, тваринного світу та об'єктів природо-заповідного фонду є положення Закону України від 09.04.1999 № 591-XIV «Про рослинний світ», Закону України від 24.06.2004 1864-IV «Про екологічну мережу», Закону України від 13.12.2001 № 2894-III «Про тваринний світ», Закону України від 16.06.1992 № 2456-XII «Про природно-заповідний фонд України». На разі концепція моніторингу зазначених компонентів довкілля відсутня, розробники працюють над її проектом для затвердження органами державної влади.

Моніторинг стану здоров'я населення необхідно здійснювати згідно з положеннями постанови від 28.12.2000 № 1907 КМУ «Про моніторинг стану здоров'я населення, діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я», в якій наведені основні індикативні показники стану здоров'я населення і рейтингової оцінки діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я.

Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проектних рішень документу державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Для підвищення якості оцінки антропогенного впливу урбанізованої території на навколишнє природне середовище та здоров'я населення, прогнозування стану екосистем та досягнення їх екологічної рівноваги необхідно щорічно проводити поглиблений аналіз лабораторних досліджень стану атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунту. Для цього доцільним є налагодження у населеному пункті системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейн, ґрунт, фізичні фактори впливу) з організацією стаціонарних постів та пунктів контролю в межах різних зон села.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно здійснювати аналіз захворюваності населення села з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані

Для кожного рівня стандартних процесів планування має бути відповідний рівень офіційної екологічної звітності для кожного населеного пункту окремо, щоб органи планування мали достатню детальну інформацію з офіційних джерел. Одним із варіантів реалізації даного завдання може бути створення штатної одиниці в складі виконавчих органів, що забезпечить збір та аналіз екологічних даних по території села. Для цього необхідно, керуючись принципами місцевого самоврядування зобов'язати всіх суб'єктів господарювання в межах села надавати щорічно в текстовому та графічному форматі інформацію про: кількість та місце розташування стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, межі санітарно-захисної зони, об'єм викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та дотримання норм

граничнодопустимих викидів, об'єм утворення відходів, наявність місць видалення відходів та об'єм накопичення відходів, об'єм скидів стічних вод та їх відповідність встановленим нормам граничнодопустимих скидів.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Здійснення моніторингу впливів виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню, а також проводити інформування громади села про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогнозні терміни їх усунення.

Відповідно частини 6 статті 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» за результатами консультацій замовник готує довідку про консультації, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції, подані відповідно до цієї статті, а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються отримані письмові зауваження і пропозиції. Довідка про консультації є публічною інформацією.

З метою уникнення порушень порядку здійснення процедури відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», що замовник:

- протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документу державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті затверджений документ державного планування, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування, довідки про консультації та про громадське обговорення і письмово повідомляє про це Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (стаття 16 Закону);

- у межах своєї компетенції (замовник) здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення (стаття 17 Закону).

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Замовник є відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у т.ч для здоров'я населення відповідно до ст. 17 Закону – виконавчий комітет Боярської міської ради.

Згідно статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження

планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою цієї статті. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Частиною четвертою статті 3 зазначеного Закону заборонено розпочинати провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою цієї статті, без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

З метою уникнення порушень порядку здійснення процедури відповідно до статті 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», що замовник:

- вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки проект документа державного планування, звіт про стратегічну екологічну оцінку та повідомлення про оприлюднення зазначених документів для проведення консультацій;

- протягом п'яти робочих днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки документів надсилає до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерства охорони здоров'я України, Департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації і Департаменту охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації графічні матеріали такої містобудівної документації у паперовій формі.

Дані Органи, у строк, що не перевищує 30 днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки документів, зазначених у частині першій цієї статті, а у разі здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації - з дня отримання матеріалів, зазначених у частині другій цієї статті, надають замовнику свої зауваження і пропозиції шляхом їх внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Усі зауваження і пропозиції, одержані протягом встановленого цією статтею строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

За результатами консультацій замовник готує довідку про консультації, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції, подані відповідно до цієї статті, а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються отримані письмові зауваження і пропозиції. Довідка про консультації є публічною інформацією та підлягає внесенню замовником до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Відповідальність за порушення у сфері стратегічної екологічної оцінки визначена статтею 18 Закону, а також порушення процедури стратегічної екологічної оцінки є підставою для скасування рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування про затвердження документів державного планування, визнання документів державного планування недійсними (стаття 19 Закону).

Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Сфера моніторингу наслідків виконання документа ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
Моніторинг якості атмосферного повітря	Постанова КМУ № 827 від 14.08.2019 «Порядок здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря»	Моніторинг атмосферного повітря здійснюється за показниками якості: 1) атмосферного повітря; 2) атмосферних опадів. Перелік забруднювальних речовин, щодо яких проводяться оцінювання, складові та показники атмосферного повітря та опадів: Список А 1. Діоксид сірки; 2. Діоксид азоту та оксиди азоту; 3. Бензол; 4. Оксид вуглецю; 5. Свинець; 6. Тверді частки (ТЧ10)-1; 7. Тверді частки (ТЧ2,5)-2; 8. Арсен; 9. Кадмій; 10. Ртуть; 11. Нікель; 12. Бенз(а)пірен; 13. Озон. Показники та складові атмосферних опадів: 1. Іони амонію; 2. Гідрокарбонат-іони; 3. Іони калію; 4. Іони кальцію; 5. Загальна кислотність; 6. Іони магнію; 7. Іони натрію; 8. Нітрат-іони; 9. Сульфат-іони; 10. Хлорид-іони; 11. рН; Список Б Аміак; 2. Анілін; 3. Водень хлористий; 4. Водень ціаністий; 5. Залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо); 6. Кислота азотна; 7. Кислота сірчана; 8. Ксилол; 9. Леткі органічні сполуки; 10. Марганець та його сполуки; 11. Мідь та її сполуки; 12. Сажа; 13. Сірководень; 14. Сірковуглець; 15. Фенол; 16. Фтористий водень; 17. Хлор; 18. Хлоранілін; 19. Хром та його сполуки; 20. Цинк та його сполуки.	1) Визначення верхнього та нижнього порогу оцінювання забруднюючих речовин для охорони здоров'я та захисту рослинності та природних екосистем. 2) Визначення граничних величин забруднюючих речовин. 3) Визначення рівня забруднюючих речовин за: а) цільовим показником; б) довгостроковою ціллю; в) порогом небезпеки; в) інформаційним порогом; г) критичним рівнем. 4) Зменшення середнього впливу твердих часточок на населення, що встановлюється Мінприроди на відповідний рік з метою зменшення рівня шкідливих впливів на здоров'я людини, яка за можливості повинна бути досягнута за встановлений період часу; 5) Встановлення цілей якості даних оцінювання якості атмосферного повітря та методів оцінювання, що включає: а) оцінку похибки методів оцінювання, що виражена на рівні 95 відсотків довірчої ймовірності, відповідно до ДСТУ ГОСТ ІСО 5725-1:2005; б) цілі якості даних для оцінювання якості атмосферного повітря для двоокису сірки, двоокису азоту, окису азоту, окису вуглецю, бензолу, твердих часток (ТЧ10/ТЧ2,5), свинцю, озону та пов'язаних з ним NO та NO₂; в) цілі якості даних для оцінки якості атмосферного повітря для бензо(а)пірену, арсену, кадмію, нікелю, поліциклічних ароматичних вуглеводних, інших ніж бензо(а)пірен, загального об'єму ртуті в газоподібному стані. 6) Встановлення методів оцінювання

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
			забруднюючих речовин згідно відповідних державних стандартів України.
Моніторинг якості поверхневих та підземних вод	Постанова КМУ № 758 від 19.09.2018 «Порядок здійснення державного моніторингу вод»	ПОВЕРХНЕВІ ВОДИ: А. Діагностичний моніторинг: 1) Біологічні показники (фітопланктон, мікрофітобентос, судинні рослини, донні макробезхребетні, риби); 2) Хімічні та фізико-хімічні показники (температура, розчинний кисень, мінералізація, електропровідність, водневий показник, біологічне споживання кисню, хімічне споживання кисню, нітроген загальний, нітроген амонійний, нітроген нітратний, нітроген нітритний, фосфор загальний, фосфор ортофосфатів); 3) Специфічні синтетичні забруднюючі речовини (пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини); 4) Специфічні несинтетичні забруднюючі речовини (арсен, купрум, цинк, хром та інші речовини). 5) Забруднюючі речовини згідно з переліком забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, що затверджується Мінприроди; 6) Гідроморфологічні (витрати води та їх динаміка, зв'язок з підземними водами, неперервність річки, глибина річки та варіативність ширини, структура русла річки та донні відклади, структура прилеглої частини заплави).	Основні заходи передбачені діагностичним моніторингом: - доповнення та підтвердження результатів визначення основних антропогенних впливів на кількісний і якісний стан поверхневих та підземних вод, у тому числі від точкових і дифузних джерел; - розроблення програми державного моніторингу вод; - встановлення референційних умов та оцінки їх довгострокових змін; - оцінка довгострокових змін, спричинених антропогенним впливом на кількісний і якісний стан поверхневих та підземних вод, у тому числі від точкових і дифузних джерел; - оцінка довгострокових тенденцій зміни рівня та концентрації забруднюючих речовин у підземних водах внаслідок природних змін та антропогенного впливу на їх стан. Основні заходи передбачені операційним моніторингом: - визначення екологічного і хімічного стану масивів поверхневих вод та кількісного і хімічного станів масивів підземних вод; - оцінки змін в екологічному і хімічному стані масивів поверхневих вод (в екологічному потенціалі штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод), а також в кількісному і хімічному стані масивів підземних вод, що є результатом виконання плану управління річковим басейном; - виявлення довгострокових тенденцій збільшення концентрацій забруднюючих речовин у масивах

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
		Б. Операційний моніторинг 1) Біологічні (встановлюються за результатами діагностичного моніторингу); 2) Хімічні та фізико-хімічні (установлюються за результатами діагностичного моніторингу для показників, що не відповідають екологічним цілям, та/або за результатами дослідницького моніторингу 12 разів на рік/щомісяця та/або за результатами дослідницького моніторингу); 3) Хімічні та фізико-хімічні (показники такі самі, як для діагностичного моніторингу: визначаються з урахуванням показників, наведених у Державних санітарних нормах та правилах "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною"); 4) Гідроморфологічні (показники та періодичність такі самі, як для діагностичного моніторингу). ПІДЗЕМНІ ВОДИ: А. Діагностичний моніторинг: 1) рівні; 2) температура; 3) окисно-відновний потенціал; 4) перманганатна окиснюваність; 5) мінералізація; 6) макрокомпоненти (кальцій, магній, натрій, калій, гідрокарбонатні іони, ферум загальний, флуор); 7) мікрокомпоненти; 8) забруднюючі речовини згідно з переліком забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, що затверджується Мінприроди; 9) специфічні синтетичні забруднюючі речовини (пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини); 10) специфічні несинтетичні забруднюючі речовини (уран, радій, радон та інші речовини).	підземних вод, зумовлених антропогенним впливом на їх стан.

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
		Б. Операційний моніторинг: 1) рівні підземних вод; 2) жорсткість загальна, карбонатна, некарбонатна; 3) мінералізація; 4) феноли; 5) нафтопродукти; 6) синтетичні поверхнево-активні речовини; 7) макрокомпоненти (гідрокарбонатні іони, кальцій, калій, магній, натрій, силіцій, ферум загальний, флуор); 8) мікрокомпоненти (алюміній, аргентум, берилій, кобальт, купрум, манган, молібден, нікель, селен, стронцій, хром, цинк); 9) забруднюючі речовини згідно з переліком забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, що затверджується Мінприроди; 10) специфічні синтетичні забруднюючі речовини (пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини); 11) специфічні несинтетичні забруднюючі речовини (уран, радій, радон та інші речовини).	
Моніторинг стану ґрунтів	Наказ Мінагрополітики України № 51 від 26.02.2004 «Про затвердження положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення». Постанова КМУ «Про нормативи якісного стану ґрунтів». Програма державної гідрометслужби	Перелікобов'язкових показників якісного стану ґрунтів на землях <u>сільськогосподарського призначення</u> : 1) Загальні для ґрунтів: а) тип ґрунту; б) глибина гумусного профілю, см; в) гранулометричний склад ґрунту: фізична глина, %; г) Агрофізичні: щільність ґрунту, г/см ³ , максимально можливий запас продуктивної вологи в 0-100 см, мм. 2) Фізико-хімічні: а) рН вод; б) рН сол; в) гідролітична кислотність, мг-екв/100 г; г) сума увібраних основ, мг-екв/100 г. 3) Засолення ґрунтів: а) тип засолення; б) ступінь засолення.	1) Проведення спостережень, збір, аналіз і опрацювання, інформації щодо якісного стану ґрунтів (розвиток ґрунтової ерозії, стан структури ґрунту, підкислення, засолення, солонцюватість, заболочення ґрунтів, динаміка вмісту гумусу і елементів живлення), забруднення ґрунтів важкими металами, радіонуклідами, залишковими кількостями пестицидів та іншими токсичними речовинами; 2) Здійснення комплексного аналізу агроекологічної ситуації на землях сільськогосподарського призначення, оцінки та прогнозу можливих змін стану родючості ґрунтів з урахуванням природних і антропогенних факторів,

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
	Мінекоресурсів України «Відбір проб ґрунту для визначення забруднення промисловими токсикантами (важкими металами)»	4) Агрохімічні, вміст: а) гумусу, %; б) азоту, що легко гідролізується, мг/кг; в) азоту за нітрифікаційною здатністю, мг/кг; г) рухомих сполук фосфору, мг/кг; д) рухомих сполук калію, мг/кг; е) рухомої сірки, мг/кг; 5) Рухомих сполук, мг/кг: а) бору; б) молібдену; в) марганцю; г) кобальту; д) міді; е) цинку. 6) Забрудненість важкими металами, мг/кг: а) рухомі сполуки кадмію; б) рухомі сполуки свинцю; в) валові форми ртуті; 7) Забрудненість залишками пестицидів, мг/кг: а) дихлордифенилтрихлоретан і його метаболіти; б) гексахлоран (сума ізомерів); 8) Щільність забруднення радіонуклідами, Кі/км²: а) цезій-137; б) стронцій-90. Переліков'язкових показників якісного стану ґрунтів на промислових та міських землях: 1) Середні, мінімальні та максимальні рівні вмісту токсикантів промислового походження (мг/л) та рН ґрунтів: а) рН; б) кадмій; в) марганець; г) мідь; д) нікель; е) нікель; є) свинець; ж) цинк. 2) Число випадків перевищення ГДК металів у ґрунтах: а) кадмій ≥ 1 ГДК; б) мідь ≥ 1 ГДК; в) свинець ≥ 1 ГДК; г) цинк ≥ 1 ГДК. 3) Реакція водної витяжки.	еколого-меліоративного стану зрошуваних і осушуваних земель; 3) Розроблення і впровадження науково-обґрунтованих рекомендацій щодо прийняття рішень про відвернення та ліквідацію наслідків негативних процесів та заходів щодо забезпечення відтворення родючості ґрунтів; 4) Визначення зон виробництва сільськогосподарської продукції для виготовлення продуктів для дитячого та дієтичного харчування; 5) Створення та ведення інформаційних банків даних про стан ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення та інформаційно-аналітичної системи для розроблення заходів у сфері охорони родючості ґрунтів; 6) Надання (на договірній основі) землевласникам, землекористувачам та суб'єктам оціночної діяльності у сфері оцінки земель інформації про сучасний стан ґрунтів; 7) Участь у здійсненні природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, протиерозійного та інших видів районування (зонування) земель; 8) Підготовка та видання щорічної (періодичної) доповіді про стан ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення.
Моніторинг стану геологічного середовища	Наказ Держгеонадр України від 15.02.2012 № 44 «Про затвердження методичних рекомендацій з проведення моніторингу та наукового	1) Показники забруднення верхнього шару земної кори аналогічний до показників якісного стану ґрунтів на промислових та міських землях, (див. розділ «Моніторинг стану ґрунтів»); 2) Показники сейсмічної активності території; 3) Моніторинг підземних вод – див. розділ	1) Проведення спостережень, збір, аналіз і опрацювання, інформації щодо якісного стану гірських порід, їх забруднення важкими металами, токсичними елементами, сторонніми тілами та субстанціями; 2) Відстежування динаміки геологічних процесів, здійснення захисних та

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
	супроводження надрокористування». Постанова КМУ від 30.03.1998, № 391. Про затвердження «Положення про державну систему моніторингу довкілля». Положення про державний моніторинг екзогенних геологічних процесів, види та просторові характеристики, активність прояву (УкрДГРІ від 5 липня 2001 р.)	«Моніторинг якості поверхневих та підземних вод», показники для підземних вод; 4) Коефіцієнт селепроявів; 5) Коефіцієнт яружності території; 6) Коефіцієнт ураження території зсувами; 7) Показник закарстованості території; 8) Коефіцієнт заболоченості території; 9) Показники сейсмічності території; 10) Показник вивітрюваності гірських порід; 11) Коефіцієнт ерозійної ураженості території; 12) Коефіцієнт абразійної активності; 13) Коефіцієнт перероблення берегів; 14) Величина відносної просадності гірських порід; 15) Загальна площа порушених земель, га; 16) Площа території під техногенними формами рельєфу.	попереджувальних заходів щодо їх розвитку; 3) Здійснення аналізу порушеності рельєфу, появи небезпечних процесів, які завдають шкоди об'єктам господарювання, облік техногенних форм рельєфу та розробка заходів щодо їх рекультивації; 4) Оцінка безпеки, ризику та збитку від природних та техногенних геологічних процесів; 5) Прогнозування гідро-, інженерно- та еколого-геологічної умов на майбутнє; 6) Створення баз даних прояву небезпечних геологічних процесів та порушених територій засобами ГІС-технологій, здійснення інженерно- та еколого-геологічного картографування для вирішення екологічних задач; 7) Розробка методичних рекомендації охорони надр при розробці родовищ корисних копалин, будівництві, сільськогосподарській та інших видах діяльності людини.
Моніторинг забруднення довкілля побутовими та промисловими відходами	«Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року», розпорядження № 820 КМУ від 08.11.2017	1) Показники запобігання утворенню побутових відходів; 2) Показники збирання і перевезення побутових відходів; 3) Показники повторного використання та інших видів утилізації побутових відходів; 4) Показники видалення побутових відходів; 5) Показники запобігання утворенню промислових відходів; 6) Показники перероблення та утилізації промислових відходів; 7) Показники остаточного видалення промислових відходів; 8) Показники попередження утворення відходів;	1) Впровадження системи управління відходами на інноваційних засадах, яка забезпечить споживання природних ресурсів (природні ресурси - корисна продукція - відходи - вторинні ресурси - корисна продукція - відходи); 2) Розроблення законодавства у сфері управління відходами з урахуванням вимог відповідних європейських директив; 3) Здійснення змін у сфері управління відходами відповідно до найкращих природоохоронних практик; 4) Покращення стану навколишнього природного середовища, а також санітарного та епідемічного благополуччя населення; 5) Дотримання вимог екологічної безпеки

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
		9) Ліцензії на діяльність у сфері поводження з небезпечними відходами; 10) Показники збирання та перевезення небезпечних відходів; 11) Показники тимчасового зберігання небезпечних відходів; 12) Показники перероблення та утилізації небезпечних відходів; 13) Показники остаточного видалення небезпечних відходів; 14) Показники імпорту та експорту утворення відходів.	під час експлуатації об'єктів поводження з відходами і зниженню рівня соціальної напруги; 6) Залучення інвестицій у сферу поводження з відходами та створенню сучасної інфраструктури поводження з відходами; 7) Запровадження новітніх технологій утилізації та видалення твердих побутових відходів, зменшенню обсягів їх захоронення на полігонах; 8) Зменшення кількості об'єктів поводження з відходами, що не відповідають вимогам законодавства, вивільненню земель після закриття полігонів і звалищ; 9) Збільшення обсягів збирання, заготівлі, переробки та утилізації відходів як вторинної сировини; 10) Стимулювання суб'єктів господарювання до провадження виробничої діяльності з використанням безвідходних та екологічно безпечних технологій; 11) Створення системи інформаційного забезпечення сфери поводження з відходами, удосконаленню порядку ведення державного обліку відходів, інформування про розташування місць чи об'єктів поводження з відходами, їх вплив на стан навколишнього природного середовища і здоров'я людини; 12) Підвищення ефективності використання коштів державного та місцевих бюджетів для здійснення заходів у сфері поводження з відходами з метою запобігання негативному впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людини.
Моніторинг захисту від	«Державні санітарні	ШУМ: 1) Максимальний рівень звуку LA макс.,	1) Виявлення джерел фізичного впливу, що

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
шуму, вібрації, електромагнітного випромінювання та радіаційного опромінення	норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови» від 20.03.2019, № 281/33252. «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації» ДСН 3.3.6. 039-9, постанова № 39 від 1.12.1999 «Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань»(Наказ МОЗ України від 01.08.1996 № 239). «Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України»(Наказ МОЗ України від 02.02.2005, № 54). Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)	дБА; 2) Октавний рівень звукового тиску L, дБ; 3) Рівень звуку, LA, дБА; 4) Рівень звукового тиску, L, дБ; 5) Крива NC; ВІБРАЦІЯ: 1) Гранично допустимі величини постійної та непостійної локальної вібрації; 2) Гранично допустимі параметри імпульсної локальної вібрації; 3) Гранично допустимі рівні постійної та непостійної загальної вібрації при тривалості дії протягом 8 годин; 4) Середньоквадратичне значення віброшвидкості (V) та віброприскорення; ЕЛЕКТРОМАГНІТНЕ ВИПРОМІНЮВАННЯ: 1) Гранично допустимі рівні електромагнітних полів; 2) Гранично допустимі рівні ЕМП, що створюються радіолокаційними станціями; 3) Гранично допустимі рівні ГПЕ, що створюють двоканальні метеорологічні РЛС. РАДІАЦІЙНЕ ОПРОМІНЕННЯ: 1) Регламенти для контролю за практичною діяльністю: а) Ліміти доз; б) Похідні рівні; в) Допустимі рівні; г) Контрольні рівні. 2) Регламенти, що мають за мету обмеження опромінення людини від медичних джерел: а) Рекомендовані рівні; б) Рекомендовані величини. 3) Регламенти, щодо відвернутої внаслідок втручання дози опромінення населення в умовах радіаційної аварії: а) рівні втручання; б) рівні дії. 4) Регламенти, щодо відвернутої внаслідок втручання дози опромінення населення від техногенно підсилених джерел природного походження б) а) рівні втручання; б) рівні дії.	створюють дискомфорт або небезпеку для компонентів довкілля або здоров'я людини; 2) Оцінка небезпеки, ризику та ступінь впливу фізичних факторів на компоненти довкілля або здоров'я людини; 3) Створення баз даних прояву фізичних факторів впливу на компоненти довкілля та здоров'я населення, складання карт шумового, вібраційного, електромагнітного навантаження та карт радіаційного фону/забруднення території; 4) Розробка рекомендацій та прикладних рішень для мінімізації або ліквідації негативного впливу джерел фізичного впливу на компоненти довкілля або здоров'я людини.
Моніторинг рослинного, тваринного світу,	Закон України від 09.04.1999 591-ХІV»Про рослинний світ»	Концепції моніторингу рослинного, тваринного світу та природно-заповідного фонду перебувають у стадії розробки	

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
природно-заповідного фонду	Закон України від 24.06.2004 1864-IV»Про екологічну мережу» Закон України від 13.12.2001 2894-III»Про тваринний світ» Закон України від 16.06.1992 2456-XII»Про природно-заповідний фонд України»		
Моніторинг стану здоров'я населення	Постанова від 28.12.2000 1907 КМУ «Про моніторинг стану здоров'я населення, діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я»	1) Смертність немовлят (на 1000 новонароджених) 2) Материнська смертність (на 100000 народжених живими) 3) Захворюваність на туберкульоз (на 100000 населення) 4) Первинний вихід на інвалідність (на 10000 населення) 5) Очікувана тривалість життя (років) 6) Смертність населення у працездатному віці (на 100000 населення відповідного віку) 7) Забезпеченість населення стаціонарними ліжками (на 10000 населення) 8) Витрати бюджетних коштів у розрахунку на одного жителя (гривень) 9) Витрати на безкоштовне дитяче харчування дітей 1-3 років життя (на 1 дитину) 10) Питома вага хворих на інсулінозалежний цукровий діабет, які забезпечені інсулінами в повному обсязі (відсотків) 11) Витрати на пільгове забезпечення інвалідів, ветеранів війни (на 1 особу) 12) Залучено позабюджетних коштів з розрахунку на 1 жителя (гривень)	1) Заходи направлені на зниження рівня дитячої та материнської смертності; 2) Заходи направлені на попередження, профілактику та ефективне лікування туберкульозу серед дитячого та дорослого населення; 3) Заходи направлені на своєчасне виявлення та лікування хвороб, які можуть призвести до інвалідизації населення; 4) Заходи направлені на підвищення тривалості життя; 5) Заходи направлені на зниження рівня смертності населення у працездатному віці; 6) Заходи направлені на збільшення кількості ліжок за основними напрямками надання стаціонарної медичної допомоги, розширення мережі, діагностичних, профілактичних та лікувальних закладів; 7) Заходи направлені на збільшення фінансування закладів охорони здоров'я; 8) Заходи направлені на забезпечення необхідними ліками пацієнтів, що перебувають на стаціонарному лікуванні; 9) Заходи, направлені на розширення

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
		13) Питома вага не укомплектованих лікарями сільських дільничних лікарень і лікарських амбулаторій від їх загальної кількості (відсотків) 14) Питома вага неукомплектованих середнім медперсоналом фельдшерсько-акушерських пунктів від їх загальної кількості (відсотків) 15) Наявність аптек для ветеранів та інвалідів (одиниць)	мережі, діагностичних, профілактичних та лікувальних закладів за різними видами медичної допомоги у сільській місцевості; 10) Заходи направлені на розширення штату медперсоналу фельдшерсько-акушерських пунктів; 11) Розвиток мережі аптек для ветеранів, інвалідів, запровадження пільг для придбання ліків та медичного обладнання для незахищених верств населення.

* – повний перелік або деталізація показників наведені в основних державних документах для проведення моніторингу;

** – повний перелік заходів наведено в основних державних документах для проведення моніторингу;

Розділ 10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Враховуюче географічне місце розташування території проектування в центральній частині Київської області, яка віддалена від кордонів сусідніх держав на значну відстань, ймовірні транскордонні наслідки для довкілля та здоров'я населення не очікуються. Ареали техногенного впливу на навколишнє природне середовище не виходять за межі території проектування.

Розділ 11. Резюме нетехнічного характеру, розраховане на широку аудиторію.

Детальний план розробляється з метою уточнення у більш крупному масштабі положень генерального плану території, уточнення планувальної структури і функціонального призначення території, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтно-організації частини території проектування, визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності щодо: попереднього проведення інженерної підготовки та інженерного забезпечення території, створення транспортної інфраструктури, організації транспортного і пішохідного руху, розміщення місць паркування транспортних засобів, охорони та поліпшення стану навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки, комплексного благоустрою та озеленення, використання підземного простору тощо.

Склад та зміст детального плану визначається ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні». Рішення детального плану території мають відповідати вимогам ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», а також широкого кола інших державних будівельних норм та державних стандартів України.

У рамках розроблення звіту про стратегічну екологічну оцінку проекту детального плану території на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району Київської області встановлено, що, виходячи з природних особливостей території, специфіки господарювання та використання території, екологічні проблеми пов'язані з такими видами впливу як забруднення атмосферного повітря, шумове забруднення (автомобільний транспорт), забруднення ґрунту, підземних вод в умовах недостатнього розвитку централізованого водопостачання, водовідведення, дощової каналізації, недостатній розвиток інженерних мереж, просідання лесовидних суглинків, проблема утилізації відходів тощо. Із них найбільш загрозливими для здоров'я населення є забруднення повітря та підземних вод. Інші чинники впливу не є критичними для здоров'я людей.

Зважаючи на проектні рішення слід очікувати певного підвищення техногенного середовища на навколишнє середовище через впровадження комплексу заходів із розвитку дорожнього сервісу, громадського обслуговування та транспортної інфраструктури. Однак, у той же час велика частина рішень детального плану направлена на стабілізацію навколишнього середовища за рахунок будівництва об'єктів та мереж інженерної інфраструктури (водозабезпечення, водовідведення, дощова каналізація, санітарна очистка, оновлення електро-, тепло-, газомереж, здійснення активного озеленення та ландшафтного планування, встановлення очисних споруд) та забезпечення санітарно-гігієнічних норм та санітарних обмежень згідно діючого законодавства в Україні. Тому позитивні наслідки реалізації рішень детального плану території на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району Київської області значно перевищують його негативні сторони.

Найбільш суттєвий вплив на навколишнє середовище очікується у короткостроковій перспективі під час будівництва, що пов'язане із перетворенням існуючого ландшафту та інтенсивної роботи будівельної техніки. У середньо- та довгостроковій перспективі очікується стабілізація екологічного стану та його покращення за умов впровадження заходів із підтримки екосистем детального плану території. Для запобігання негативному впливу передбачений комплекс природоохоронних та екологоорієнтованих практичних заходів.

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації «Детальний план території на земельну ділянку із кадастровим номером 3222483600:03:011:0008 Боярської міської територіальної громади Фастівського району Київської області» була прийнята наступна перспектива для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище: 1. Варіант нульової альтернативи; 2. Варіант виконання проектних рішень. 3. Варіант відмови від влаштування шумозахисного екрану від проектної міжнародної автодороги у північній частині ДПТ. На основі аналізу та порівняння наявних перспектив розвитку території проектування були прийняті проектні рішення, що в більшій мірі відповідають встановленим цілям екологічної політики на місцевому та регіональному рівні та в більшій мірі сприяють досягненню сприятливого в санітарно-гігієнічному відношенні середовища та підвищують комфортність проживання населення.

Моніторинг наслідків реалізації містобудівної документації є комплексним процесом, проведення якого є невід'ємною складовою своєчасного забезпечення містобудівного середовища, що розвивається і трансформується, системами інженерної інфраструктури, об'єктами побутового та соціального обслуговування населення, благоустрою території, що відповідно впливає на якість довкілля та комфортність проживання населення. Для проведення моніторингу реалізації рішень містобудівної документації зазначені основні чинники, що потребують особливої уваги та контролю, визначені показники для здійснення контролю та запропоновані необхідні адміністративні заходи для здійснення моніторингу впливів під час реалізації документу державного планування. Здійснення моніторингу впливів реалізації документу державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання населення, обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню, проводити інформування громади села про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогностичні терміни їх усунення.

Відповідно до статті 17 Закону України відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення являється **виконавчий комітет Боярської міської ради**.

На підставі еколого-економічного та екологічного аналізу виконавчий комітет Боярської міської ради щорічно оприлюднює основні показники та фактичні наслідки реалізації проекту та у разі виявлення непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Таким чином, запропоновані і узгоджені показники допоможуть місцевим органам влади, а також громадськості, відстежувати вплив на стан довкілля реалізації містобудівної документації, що допоможе зберегти орієнтованість на вирішенні пріоритетних екологічних проблем села і, як наслідок, поліпшити здоров'я населення. Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості.

Для моніторингу впливу ДДП на довкілля має бути створений робочий орган, до його складу можуть увійти співробітники виконавчого комітету Боярської міської ради, а також представники громадськості.

Враховуюче географічне місце розташування території проектування в центральній частині Київської області, яка віддалена від кордонів сусідніх держав на значну відстань, ймовірні транскордонні наслідки для довкілля та здоров'я населення не очікуються. Ареали техногенного впливу на навколишнє природне середовище не виходять за межі проектування.

ДОДАТКИ